

Nagidos Arkaik, Klasik ve Hellenistik Dönem Mutfak ve Pişirim Kapları

Hatice KÖRSULU*

Nagidos, Kilikia bölgesinin dağlık kesiminde, Anemurium'un 10 km. doğusunda yer almaktadır¹. Burada Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında yapılan kazılar sonucunda, kentin en erken buluntularının M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısına kadar geri gittiği tespit edilmiştir². Arkeolojik buluntular, Nagidos Akropolünün M.Ö. 2. yüzyıl ortalarına doğru ise terk edildiğini ortaya koymuştur³. Kentte Arkaik dönemden beri seramik üretiminin olduğu ve Hellenistik dönemde ise bunun ivme kazandığı anlaşılmıştır⁴. Bu çalışmada da, Nagidos'ta Arkaik, Klasik ve Hellenistik dönemlere ait mutfak ve pişirim kapları tespit edilmiştir. Mutfak kapları arasında Arkaik dönemden itibaren özellikle çeşitli tiplerdeki pişmiş toprak mortarlar önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca mortarların Hellenistik ve Roma dönemlerinde yaygın olan taş örnekleri tespit edilmiştir. Bunların dışında mutfak kapları arasında pithos olabilecek birkaç kap bulunmaktadır. Pişirim kapları, mutfak kaplarına göre çeşitlilik göstermektedir. Pişirim testisi ve amphoraları, farklı formlarda chytralar, lopuslar, tegenonlar ve bunlara ait kapaklar, bir adet mangal bunlar arasında bulunmaktadır.

Mutfak ve pişirim kapları, Nagidos Akropolünün farklı alanlarındaki Θ17, Θ18, Z30, J25, Sur I, Sur II, EΦ14, Φ15a, Φ16 sektörlerinden ele geçmiştir (Harita 1). Akropolün güney yamacında yan yana bulunan Θ17 ve Θ18 açmaları, Nagidos'un Arkaik dönemini aydınlatan kontekstleridir. Her iki sektörde de Klasik ve Hellenistik döneme ait karışık buluntuların ele geçtiği yüzey seviyelerinden sonra, Θ18'de bir seviyede Klasik dönem tabakası ve Θ17'de ise bir seviyede yine karışık olarak Arkaik ve Klasik dönem buluntularından sonra M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı ve 6. yüzyıl seramiklerine ulaşılmıştır⁵. Z30 sektörü, Akropolün doğu bölümünde kazamatlı bir temele sahip olan 4 nolu kulenin içindeki kazı alanıdır. Burada iki kazamat arasında yapılan kazı çalışmalarında Hellenistik dönem buluntularının sona erdiği seviyeden itibaren Klasik dönem seramiklerine rastlanmıştır. Nagidos'un Attika itihali siyah firnisli seramiklerinin çoğu bu alandan ele geçmiş ve Attika seramiklerine göre kontekst, M.Ö. 425 ile 350 yılları arasına tarihlenmiştir⁶. Nagidos Akropolü'nün kuzeyinde yer alan J25, kentin Klasik dönemine ait diğer önemli bir plan karedir⁷. Ancak bu alandan yüzey seviyelerinden Hellenistik döneme ait sadece iki adet mutfak ve pişirim kabı ele geçmiştir (Kat. No: 25, 58). Sur I ve Sur II, kentin doğu yamacında sur girişinde yapılan kazı alanlarıdır. Kulelerin yoğunlaştığı bir alan olan girişte, en erken evre M.Ö. 4. yüzyıldır. M.Ö. 3. yüzyılda eklenen kulelerle girişin güçlendirildiği ve

* Yrd. Doç. Dr. Hatice Körsulu, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Karaman (hkorsulu@gmail.com).

¹ Durugönül 1999, 67.

² Durukan 2007a, 47-49.

³ Durukan 2007c, 241; Durukan – Körsulu 2007, 186.

⁴ Durukan – Körsulu 2007, 186; Körsulu 2008, 102.

⁵ Durukan – Alkaç 2007, 114.

⁶ Durukan – Alkaç 2007, 113.

⁷ Durukan – Alkaç 2007, 113.

bu dönemde birkaç evrenin olduğu anlaşılmıştır⁸. Bu alanlarda Klasik ve Hellenistik döneme ait buluntular ele geçmiştir⁹. EΦ14, Φ15a, Φ16 sektörleri, Nagidos Akropolünün güney yamacında, kentin “yamaç evler” kompleksine dahil olan kazı alanlarıdır. Kentin konut mimarisini yansıtan “yamaç evler” Hellenistik döneme tarihlenmiştir¹⁰. “Yamaç Evler” kompleksinde az sayıda Klasik döneme ait seramikler ele geçmiş olmakla birlikte burası Hellenistik dönem seramikleri için önemli bir alandır¹¹.

Tarihlemenin problemleri olduğu mutfak ve pişirim kaplarında, bu sektörler Nagidos buluntularının tarihlemeleri için önemli birer kriter olmuştur. Özellikle Arkaik ve Klasik dönem mutfak kapları, büyük oranda kontekstler yardımıyla belirlenebilmiştir. Pişirim kaplarında ise kontekstler sayesinde kısa aralıklı tarihlemeler yapılabilmektedir. Hellenistik dönemde durum genel olarak değişmektedir. Hellenistik dönem kapları daha belirgin ve yaygın tipler olmaları dolayısıyla bu dönem kaplarının tespiti ve tarihlemesi de kolay olmuştur. Bununla birlikte Nagidos’un Hellenistik döneme ait mutfak ve pişirim kapları da, masaüstü kaplar gibi “Yamaç Evler” kompleksinde yoğunlaşmaktadır.

Nagidos mutfak ve pişirim kaplarında farklı kil grupları dikkat çekmektedir. Mutfak kaplarında, Arkaik ve Klasik dönemde kahverengi ve tonları¹² yoğunlaşmaktadır. Az sayıdaki parçada ise kırmızımsı sarı¹³, sarımsı kırmızı¹⁴ ve soluk yeşil¹⁵ tespit edilmiştir. Hellenistik döneme ait mutfak kaplarında ise kırmızımsı sarı¹⁶ ve soluk sarı¹⁷ ön plana çıkmaktadır. Pişirim kaplarının bir kısmının kötü pişme nedeniyle killeri tespit edilememiştir. Rengi belirlenebilen kaplarda ise hakim olan ton, kırmızıdır¹⁸. Bu durum, pişirim kaplarının genelindeki kil renginin farklı tonları olabilmekle birlikte kırmızı renkte olduğuna işaret etmektedir ve bunun Arkaik dönemden itibaren değişimsiz devam ettiği anlaşılmaktadır. Kötü pişme gibi görünen kaplarda ise bunun aşırı derecede ateşe maruz kalmadan kaynaklanan bir yanık olması muhtemeldir ve bu durumun özellikle yüksek ısıdaki ateşte kullanılan tavalarda görülmesi bunu düşündürmektedir. Hem mutfak hem de pişirim kaplarının kil içeriğinde mika, iri taş ve kalker parçaları ile birçok parçada iri şamot görülmektedir. Mutfak kaplarının kili, kaba ve gözenekli bir yapıya sahiptir. Pişirim kapları ise az gözenekli ve orta sıklıkta bir kil yapısı göstermektedir. Pişirim kaplarında, Nagidos’un aşırı kireçli toprağı nedeniyle kap yüzeyinde oluşan kalın toprak tabakası ve deformasyon nedeniyle bazı kaplarda siyah izler görülmekle birlikte genel olarak bunların astarları tespit edilememiştir. Mutfak kaplarında da benzer deformasyonlar görülmektedir. Ancak mutfak kaplarında genel olarak yüzeyin astarsız bırakıldığı anlaşılmaktadır. Bezeme

⁸ Durugönül 2007a, 10, 12.

⁹ Durukan – Alkaç 2007, Kat. No: 4, 19, 30, 48-50, 66-69, 126; Durukan – Körsulu 2007, Kat. No: 6, 17, 19-22, 39, 69-72, 74, 97, 113, 121, 129, 140, 149, 168-169, 172, 180-181, 187, 189-190.

¹⁰ Durugönül 2007a, 13-21.

¹¹ Durukan – Körsulu 2007, 155.

¹² Munsell renk kataloguna göre 2,5YR 6/4, 2,5YR 6/3 ve 10YR 6/4 light yellowish brown, 7,5YR 5/6 strong brown, 2,5YR 6/4 light brown, 10YR 7/4 very pale brown, 5YR 5/4 reddish brown.

¹³ Munsell renk kataloguna göre 5YR 6/8, 5/6, 5/8 ve 7,5YR 6/6 reddish yellow.

¹⁴ Munsell renk kataloguna göre 5YR 5/8 ve 7,5YR 6/6 yellowish red.

¹⁵ Munsell renk kataloguna göre 5Y 6/3 pale olive.

¹⁶ Munsell renk kataloguna göre 7,5YR 7/6, 6/6, 5YR 6/8 reddish yellow.

¹⁷ Munsell renk kataloguna göre 5Y 7/3, 7/4, 8/3, 2,5YR 7/3, 7/4 pale yellow.

¹⁸ Munsell renk kataloguna göre 2,5 YR 4/8 ve 4/6 red.

olarak Hellenistik döneme ait birkaç mortarın ağız kenarında bu tipler için karakteristik olan parmak izi süslemesi bulunmaktadır (Kat. No: 25-26).

Mutfak ve pişirim kaplarında tespit edilen kil renkleri, kentin masaüstü kaplarıyla paraleldir. Ancak mutfak ve pişirim kaplarında farklı bir durum söz konusudur. Arkaik dönem masaüstü kaplarının en yoğun kil grubunu oluşturan krem rengi hamura¹⁹ Arkaik dönem mutfak ve pişirim kaplarında hiç rastlanmaz. İlginç bir şekilde, Arkaik dönemden sonra Klasik ve Hellenistik dönem masaüstü kaplarında hiç kullanılmadığı görülen²⁰ bu hamur, Hellenistik dönem mutfak kaplarında yoğun bir tondur. Arkaik ve Klasik döneme ait mutfak kaplarının baskın kil rengi olan kahverengi ve tonları, Hellenistik dönem masaüstü kaplarında görülen en baskın renktir²¹ ve aynı zamanda Hellenistik dönem Nagidos mühürlü amphoralarının kil grubundan biridir²². Hellenistik dönem mutfak kaplarında yoğunluk gösteren kırmızımsı sarı, Hellenistik dönem masaüstü kaplarında da yoğun görülen kil renklerinden biridir²³. Kırmızımsı sarı, ayrıca Hellenistik dönemin mühürlü amphoralarının diğer bir kil grubudur²⁴. Genel olarak pişirim kaplarının kil rengi olduğu anlaşılan kırmızı ise özellikle Arkaik ve Klasik dönem masaüstü kaplarında yoğun olmakla birlikte az oranda da Hellenistik dönemde tespit edilmiştir²⁵. Nagidos mutfak ve pişirim kaplarının kil içerikleri ise daha kaba olmakla birlikte masaüstü kaplarla aynıdır.

MUTFAK KAPLARI (Kat. No: 1-45)

Yiyecek hazırlama ve depolama amaçlı olarak üretilen kaplardır. Çoğu merkez bu kaplara olan ihtiyacı yerel üretimlerden karşılamıştır. Bunun yanında diğer kaplarla birlikte başka merkezlerden ithalat da söz konusudur. Mutfak içindeki kullanıma yönelik olan bu kaplar, Nagidos'ta da önemli bir yer tutmaktadır. Bunlar arasında Arkaik, Klasik ve Hellenistik döneme ait çeşitli formlarda mortarlar ve olasılıkla pithos olan diğer birkaç kap tespit edilmiştir.

Mortarlar (Kat. No: 1-42)

Mutfak kapları arasında en yaygın formlardan biridir. Hamur, sos, baharat, sebze, yeşillik gibi gıdaların karıştırılmasında ve öğütülmesinde kullanılmaktadır. Aynı zamanda peynir yapımında kullanıldıkları düşünülmektedir. Muhtemelen antik adı, Yunanca *thueia* veya *idris*, Latince *mortarium*'dur²⁶. Mortarlar, Nagidos'ta da mutfak kapları arasında önemli bir gruptur. Arkaik, Klasik ve Hellenistik tabakalarında farklı tiplerde örneklerine rastlanmıştır. Hellenistik dönemde, pişmiş toprak mortarlar yanında taştan yapılmış mortarlar tespit edilmiştir.

¹⁹ Durukan 2007a, 45.

²⁰ Durukan 2007a, 46.

²¹ Durukan 2007a, 46; Körsulu 2006, 14; Körsulu 2011, 71-72.

²² Cankardeş-Şenol – Alkaç 2007, 328-329.

²³ Durukan 2007a, 46; Körsulu 2006, 14; Körsulu 2011, 71-72.

²⁴ Cankardeş-Şenol – Alkaç 2007, 328-329.

²⁵ Durukan 2007a, 45-46.

²⁶ Rotroff 2006, 99-100.

Yuvarlatılmış Ağız Kenarlı Mortarlar (Kat. No: 1-6)

Form 1 (Kat. No: 1-4): Yuvarlatılmış ağız kenarlı ve eğimli bir gövdeye sahip mortarlardır. Bunlar Nagidos buluntuları arasında Θ 18 kontekstinden ele geçmiştir.

Form 2 (Kat. No: 5-6): Yuvarlatılmış dudak kenarlı, hafif dışbükey gövdeli tabaklardır. Muhtemelen mortar olarak kullanılmaktaydılar. Nagidos'ta ele geçen bu kaplardan Kat. No: 5'de tanıtılan parça, Θ 18 plan karesinin Arkaik dönem tabakasından ele geçmiştir. 6 nolu parça, Θ 18'in Klasik dönem malzemeleri veren tabakasından bulunmuştur.

Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Mortarlar (Kat. No: 7-13)

Form 1 (Kat. No: 7-9): Kalınlaştırılmış dudak kenarlı, hafif dışbükey gövdeli mortarlardır. Nagidos buluntuları arasında benzer kenarlı bu kaplardan 7 nolu örnek, kentte Θ 18 kontekstinin Arkaik dönem tabakasından ele geçmiştir. 8 nolu parça, Θ 17 kontekstinde Klasik ve Hellenistik döneme ait karışık malzemelerin ele geçtiği yüzey seviyesinde bulunmuştur. 9 nolu parça ise Klasik ve Hellenistik dönemlere ait buluntular veren Sur II plan karesinden gelmektedir.

Form 2 (Kat. No: 10-12): Dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı mortarlardır. Nagidos'tan bu gruba ait mortarlardan Kat. No: 10'da tanıtılan parça, kentte M.Ö. geç 5. yüzyıl ile 350 yılları arasına tarihlenen Z30 kontekstinden ele geçmiştir. 11 ve 12 nolu kaplar ise Klasik ve Hellenistik dönem malzemelerinin ele geçtiği sur alanından gelmektedir. Nagidos'ta, Hellenistik döneme tarihlenen ve Hellenistik dönem malzemesi için de önemli bir nokta olan "Yamaç Evler" kompleksinde bu tip mortarlara rastlanmaması, 11 ve 12 nolu mortarların da 10 nolu parça ile aynı tarihlere ait olma ihtimalini düşündürmektedir.

Form 3 (Kat. No: 13): Dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı mortarlardır. Gövde eğimlidir ve dışta yivlendirilmiştir. Düz diplidir. Nagidos'tan bu örnek ile yakın profilli bir parça, Samaria'da ele geçmiştir. Hellenistik dönem kapları arasındaki Samaria örneği, geniş kaba kase olarak tanımlanmıştır²⁷. Bu tip düz dipli ve yuvarlatılmış ağızlı bir mortar, Tarsus Gözlükule'de M.Ö. 2. yüzyılın ortasına tarihlenen Hellenistik evden ele geçmiştir²⁸. Benzer profilli mortarlara, Tel Anafa buluntuları arasında da Hellenistik tabakalarda rastlanmıştır. Anafa'da bunların Hellenistik 1 tabakasını gösterdiği, fakat olasılıkla Geç Hellenistik dönemde de kullanımının devam ettiği belirtilmektedir²⁹. Nagidos'tan bu tek örnek için M.Ö. 2. yüzyıl ortalarında yerleşimin sona erdiği kentte, M.Ö. 3. yüzyıl ile 2. yüzyıl ortaları arası önerilebilir.

Yuvarlak dudaklı Mortarlar (Kat. No: 14-17)

Kalın yuvarlak dudaklı mortarlardır. Yalnız ağız ve gövdelerinin az bir bölümü korunmuş olmasından dolayı form tipleri hakkında tam bir şey söylemek güçtür. Ancak grubun diğer örnekleri ve ele geçen kaide örnekleri dikkate alındığında bunlarında düz dipli, eğimli bir gövdeye sahip mortarlar oldukları söylenebilir. Benzer kenarlı ve düz dipli mortarlar Tarsus'ta Erken ve Orta Hellenistik tabakalardan (M.Ö. geç 4. yüzyıl ile 2. yüzyıl başları) ele geçmiştir³⁰. Nagidos buluntuları, kentteki kazılarda Sur alanı ve "Yamaç Evler" kompleksinden ele geçmiştir. Bunlar, hem Nagidos'taki buluntu

²⁷ Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 227-228, Fig. 40, 3.

²⁸ Jones 1950, 226, Fig. 184, 194.

²⁹ Berlin 1997, 127.

³⁰ Jones 1950, 226, Fig. 184, A, D, E.

konumları hem de yakın bir merkez olan Tarsus örneklerine göre M.Ö. geç 4. yüzyıl ile 2. yüzyıl başları arasına tarihlenebilir.

Düz Dudak Tablalı Mortarlar (Kat. No: 18-27)

Form 1 (Kat. No: 18-20): Düz dudak tablalı mortarlardır. Dışbükey gövdelidir. Nagidos'ta az sayıda örneği ele geçmiş ve bunlardan 18 numaralı parçada kaidenin az bir bölümü korunmuştur. İki parça halinde tespit edilen 19 numaralı örnek ise bunların düz dipli olduklarını göstermektedir.

Nagidos'tan bu mortarlar ile benzer ağız kenarlı mortarlar, Dor'da tespit edilmiştir. Dor örnekleri, dudak kenarı üzerinde parmak izi süslemesine ve yivli akıtaca sahip geniş Hellenistik dönem mortarlarıdır. Guz-Zilberstein, bunları üç gruba ayırmıştır. İlk iki tip, Dor'da M.Ö. 4. ve 3. yüzyılın bazı tabakalarında birlikte ele geçmiştir³¹. Küçük parçalar halinde ele geçen Nagidos buluntuları arasında, parmak izi süslemesi ve akıtac bulunan örnekler tespit edilememiştir. Ancak ağız ve gövde yapısıyla Dor'un özellikle ilk grubuna ait örnekleriyle benzer tipte mortarlardır. Bunlar Nagidos kazılarında Klasik ve Hellenistik dönem malzemelerinin ele geçtiği Sur alanı ile yoğun bir şekilde Hellenistik dönem buluntularının tespit edildiği "Yamaç Evler" kompleksinden gelmektedir.

Form 2 (Kat. No: 21-23): Düz dudak tablasının iç tarafında ince bir yive sahip olmasıyla Form 1'den ayrılırlar. Dışbükey gövdelidir. Kaide bölümü korunmuş olan 21 nolu parça, Hellenistik mortarlar için tipik olan yüksek disk şeklinde kaideye sahiptir. Nagidos'un bu grup mortarları da Dor'dan parmak izi süslemeli geniş Hellenistik dönem mortarlarının ikinci grubuna ait tiplerle yakın profilli örneklerdir³². Yalnız yine Nagidos örneklerinde parmak izi süslemesi ve akıtac bölümü korunmuş parçalar ele geçmemiştir. Ancak bunlarda ağız ve gövde yapısıyla Dor örnekleriyle aynı tipte mortarlar olmalıdır. Form 1'deki örnekler gibi bu grup Nagidos mortarları da kentte, Sur alanı ve "Yamaç Evler" kompleksinden ele geçmiştir.

Form 3 (Kat. No: 24-27): İç kenarında çıkıntı bulunan sarkık dudaklı Hellenistik dönem mortarlarıdır. Rotroff, bunları özellikle kulp formuna göre turta hamuru (form 1), sap (form 2) ve yastık (form 3) şeklinde kulplu mortarlar olmak üzere üç gruba ayırmıştır³³. Nagidos örnekleri, Rotroff'un sınıflandırmasına göre kulp tipiyle Form 1'e ait mortarlardandır. Sarkık dudak profili ise özellikle Form 3'e benzerlik göstermektedir. Dışbükey cidarlıdır. Kaidesi korunmuş tek örnek olan 24 nolu parça, Agora örnekleriyle benzer şekilde disk formundadır.

Rotroff'un sınıflandırmasına göre Atina Agorası'ndan Form 1 mortarları, M.Ö. 300-86, Form 3 ise M.Ö. 3. yüzyıl ile erken 2. yüzyıl arasına tarihlenmektedir³⁴. Benzer kenarlı mortarlar, Thompson Grup E'de (M.Ö. 122/1-86) ele geçmiştir³⁵. Korinth'te bu tip ağız-gövde profili ve parmak izi kulplu mortarlar, mortar II grubunu oluşturmaktadır ve M.Ö. 175-146 arasına tarihlenmektedir³⁶. Korinth'te Demeter ve Kore kutsal alanından çıkıntı kenarlı olduğu belirtilen bir mortar parçası, Geç Hellenistik döneme tarihlenmiştir³⁷. Ayrıca Kenchreai'dan bir örnek için de Geç Hellenistik dönem

³¹ Guz-Zilberstein 1995, 295.

³² Guz-Zilberstein 1995, 295.

³³ Rotroff 2006, 100-103.

³⁴ Rotroff 2006, 100, 103.

³⁵ Thompson 1934, 416, Fig. 102, E 124.

³⁶ Edwards 1975, 111.

³⁷ Pemberton – Slane – Williams 1989, 66, 68, 185, Pl. 58, no: 641.

işaret edilmektedir³⁸. Kabirion'dan bir örnek, M.Ö. 1. ve M.S. 1. yüzyıla tarihlenmiştir³⁹. Troia'dan bir örneği, M.Ö. geç 3. ve erken 2. yüzyıla aittir⁴⁰. Tel Anafa'da Geç Hellenistik tabakalardan ele geçmiştir⁴¹. Dor'da parmak izi süslemeli geniş Hellenistik mortartlar olarak tanımlanmışlardır ve bunların çıkıntılı kenara sahip tiplerinin geç kontekstlerde bulunduğu belirtilmiştir⁴². Merkezlerden gelen veriler, bu mortartların Hellenistik dönem boyunca ve hatta Erken Roma döneminde de kullanıldığını göstermektedir. M.Ö. 2. yüzyılın ortasına doğru yerleşimin sona erdiği Nagidos'ta ise bunlar, M.Ö. 3. yüzyıl ile M.Ö. 2. yüzyıl ortaları arasına tarihlenebilir.

Mortar Kaide ve Gövde Parçaları (Kat. No: 28-34): Kat. No: 28-30 arasında tanıtılan parçalar, halka kaideli tiplerdir. Bunlar Ө17 ve Ө18 kontekstlerinden ele geçmiştir. Kat. No: 31-34, düz dipli mortar kaide ve gövde parçalarıdır. Bunlardan 31 nolu örnek, Ө18 kontekstinin Klasik ve Hellenistik dönemlere ait karışık malzemelerin ele geçtiği yüzey seviyesinden ele geçmiştir. 32-34 arasında tanıtılan parçalar ise "Yamaç Evler" kompleksinden ele geçmiştir. Nagidos buluntuları arasında Arkaik döneme ait mortartlarda kaideleriyle birlikte tam profili korunmuş örneklere rastlanmamıştır. Arkaik dönem kontekstlerinden ele geçen ve halka kaideli tipler olan 28-30 nolu parçalar, kentin Arkaik dönem mortartlarının kaide tipleri hakkında fikir vermektedirler. Kat. No: 31-34 ise tam profili korunmuş örnekleri de tespit edilen Klasik ve Hellenistik dönem mortartlarıyla paralel birer kaide tipi göstermektedirler. Bunlardan Kat. No. 31-32, burada tanıtılan 13 ve 19 nolu, Kat. No: 33-34 arasında tanıtılan mortartlar ise 21 ve 24 nolu mortartlarla benzer tipte kaide profilleri taşımaktadır.

Taş Mortartlar (Kat. No: 35-44): Nagidos kazılarında toplam 10 adet taş mortar tespit edilmiştir. Bunlardan 1 tanesi mermer, 6 tanesi kireçtaşı, 2 tanesi andezit ve 1 tanesi granittir. Ağız formuna göre iki farklı tip göstermektedirler. Kat. No: 35-37, düz basit ağız kenarlı mortartlardır. Kat. No: 40, yuvarlatılmış dudaklı bir mortartdır. Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuş olan 39 nolu parçanın ise hafif sarkık kenarı tutamak bölümü gibi durmaktadır ve buna göre Kat. No: 35-37 arasında tanıtılan tiplerle aynı tipte bir mortar olmalıdır. Kat. No: 41 ve 42, düz dipli kaide ve gövde bölümleri korunmuş birer örneklerdir. 43 ve 44 nolu parçalar ise sadece akıtac bölümleri görülebilen tiplerdir. Taş mortartlara, Hellenistik ve Roma dönemlerinde Yunan Anakarasi⁴³, Adalar⁴⁴, Anadolu⁴⁵, Kıbrıs⁴⁶, Suriye-Filistin bölgesi⁴⁷ ve Mısır'da⁴⁸ birçok merkezde rastlanmıştır ve bunların çok çeşitli bölgelerde ele geçmesi dolayısıyla genellikle yerel üretime ait kaplar oldukları düşünülmektedir. Genel olarak

³⁸ Adamsheck 1979, 19-20, Fig. 7, Gr 43d.

³⁹ Heimberg 1982, 71-72, 141, Taf. 23, no: 475.

⁴⁰ Berlin 1999, 126, Pl. 24, no: 149.

⁴¹ Berlin 1997, 129-130, Pl. 39, PW 366-368.

⁴² Guz-Zilberstein 1995, 296, Fig. 6.10 no: 12.

⁴³ Davidson 1952, 122-25, No: 816-830.

⁴⁴ Tölle-Kastenbein 1974, Abb. 201, 279a-c; Deonna 1938, 81-83.

⁴⁵ Wiegand – Schrader 1904, Abb. 475-476; Demargne 1958, Pl. XIX, 576, 734; Voigtlaender 1982, Abb. 63, 444-445; Stupperich 1990, 33, Abb. 11.3; Korkut 2002, 240-45, Abb. 1-5; Tombul 2006, 255-257, res. 1-8; Kaplan 2007, Fig. 2; Türkmen 2009, Kat. No: 1-40.

⁴⁶ Chavane 1975, Pl. 1-3, 57-58, No: 1-15.

⁴⁷ Cumont 1926, Fig. 56; Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, Fig. 118, 7; Ayrıca Berlin, Tel Anafa'da da taş mortartlar bulunduğundan söz eder (Berlin 1997, 124).

⁴⁸ Korkut 2002, 237, dn. 14.

günlük yaşamda havan olarak kullanılan kaplardır⁴⁹. Bunun dışında kozmetik ve tıpta merhem ve boya yapımında kullanıldıkları tahmin edilmektedir⁵⁰. Ksanthos⁵¹, Patara⁵² ve Troia⁵³ gibi merkezlerde nekropol alanlarında ele geçmiş ve bu nedenle ölü kültürüyle de ilgili oldukları anlaşılmaktadır. Ayrıca vazo resimleri ve arkeolojik kanıtlar, taş kapların lavabo olarak da kullanıldıklarını göstermektedir⁵⁴. Bununla birlikte kullanımı, buluntu yeri ve içindeki kalıntıya göre belirlenebileceği anlaşılan bu kapların, tam kullanım amaçlarının kimyasal analiz sayesinde tespit edilebileceği düşünülmektedir⁵⁵.

Nagidos'tan taş mortarlar, bir parça dışında (Kat. No: 44) kentteki kazılarda, Hellenistik döneme tarihlenen "Yamaç Evler" kompleksinden ele geçmiştir. Buluntu kompleksi ve M.Ö. 2. yüzyıl ortalarına doğru yerleşimin sona erdiği bilinen Nagidos'ta, taş mortarlar M.Ö. 3. yüzyıl ile 2. yüzyıl ortalarını göstermektedir. Buluntu alanı, aynı zamanda Nagidos kazılarında gelen bu mortarların mutfak gereci olarak kullanılmış olduklarına işaret etmektedir.

Az sayıdaki Nagidos taş kaplarının üretimleri üzerine çok fazla şey söylemek mümkün değildir. Ancak Nagidos'ta M.Ö. 6. yüzyıla tarihlenen üç adet taş heykel parçası ele geçmiştir⁵⁶. Nagidos akropolündeki kazılarda kireç taşından bir sunak⁵⁷ ve Gürlevik Nekropol alanından, Nagidos'ta üretildiği düşünülen yerel kireç taşından lahit tekneleri⁵⁸ ele geçmiştir. Ayrıca yerel kireçtaşı, Kilikia bölgesinde mezarlarda ve diğer mimari yapılarda yaygın olarak kullanılan bir malzemedir. Dolayısıyla kireçtaşı mortarların, Nagidos veya yakın çevresinde üretilmiş kaplar olabilecekleri düşünülebilir. Bir iki parçadan oluşan mermer, andezit ve granit mortarlar için ise bir şey söylemek güçtür.

Pithos (?) (Kat. No: 45-47): Kat. No: 45'de tanıtılan parça, bir pithos ağız ve gövde örneği olmalıdır. Dışa çekik, yuvarlatılmış ağız kenarlı benzer tipler olan 46 ve 47 nolu örneklerde aynı şekilde depolama amaçlı kaplar olabilir. Bu üç parça, Nagidos'un Θ17 ve Θ18 kontekstlerinden ele geçmiştir.

PİŞİRİM KAPLARI (Kat. No: 48-78)

Mutfakta yemeğin hazırlanması sırasında ateşe maruz kalan kaplardır ve ateşe dayanıklı olmaları yanında hem pişirmek üzere içine koyulan yiyeceği sızdırmayacak hem de ısıyı iletcek hamur yapısına sahip olmalıdır. Seramik üreticileri uzun yıllar sonunda, özellikle Roma döneminden itibaren kaliteli pişirim kapları üretmişlerdir ve aynı amaca hizmet eden bu kapların farklı merkezlerden örnekleri birbirine benzerdir. Dolayısıyla bunların üretimleri uzun bir zaman diliminde üstelik de çok fazla değişikliğe uğramaksızın devam etmiştir. Bu nedenle pişirim kaplarının tarihlemelerini kısa zaman

⁴⁹ Korkut 2002, 238-239.

⁵⁰ Korkut 2002, 240.

⁵¹ Demargne 1958, Pl. XIX, 734, 576.

⁵² Korkut 2002, 240.

⁵³ Tombul 2006, 255-256.

⁵⁴ Korkut 2002, 238.

⁵⁵ Korkut 2002, 239.

⁵⁶ Durugönül 2007b, 354-355.

⁵⁷ Durukan 2007b, 27, res. 67.

⁵⁸ Durukan 2007b, 33, res. 85-86.

dilimlerine oturtmak mümkün değildir. Nagidos'ta Arkaik, Klasik ve Hellenistik dönemlere ait kon-tekstlerde pişirim için kullanılan çeşitli kaplara rastlanmıştır. Bunlar arasında testiler, amphoralar, çeşitli formlardaki chytralar, lopaşlar, tagenonlar ve bunlara ait kapaklar yer almaktadır.

Pişirim Testisi (Kat. No: 48-49)

Dik kenarlı, kısa boyunlu pişirim testileridir. Tek veya iki kulplu örnekleri bulunmaktadır. Buluntu merkezlerinden gelen veriler, derin ve sığ tiplerinin olduğunu göstermektedir. Büyük olasılıkla geçmiş Suriye-Filistin bölgesindeki merkezlerde M.Ö. 9.-8. yüzyıla kadar geri gitmektedir. Kenyon, bu formun Hellenistik dönem pişirim kapları içinde de devam ettiğinden söz etmektedir⁵⁹. Nagidos'ta ağız, boyun ve omuz bölümü korunmuş iki parça tespit edilmiştir. Kulplu ve gövde bölümleri ise korunmamıştır. Bunlar Nagidos kazılarında M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı ile 6. yüzyıl arasına ait olan Θ17 ve Θ18 kontekstlerinden ele geçmiştir.

Pişirim Amphorası (Kat. No: 50-52)

Dışa çekik ağızlı, omuz üzerinde yer alan çift dikey kulplu pişirim amphoralarıdır. Bunların, Attika'da en erken örnekleri, M.Ö. geç 8. yüzyıla tarihlenmektedir. M.Ö. geç 8. yüzyıl örnekleri, uzun bir gövdeye sahip iken M.Ö. 7. yüzyılda gövde yuvarlaklaşır ve bu M.Ö. 6. yüzyılda da devam eder⁶⁰. Nagidos buluntuları da dışa çekik ağızlı tiplerdir. Kat. No: 50'de tanıtılan parça, kulplu bölümünün korunmuş olmasıyla önemli bir örnektir. Omuzu üzerinde, Attika örnekleri gibi dikey bir kulpa sahiptir. Bunun yanında omuzdan gövdeye keskin bir dönüş yapan örnekler, Attika'nın M.Ö. 7-6. yüzyıl tipleri gibi yuvarlak birer gövdeye sahiptirler ve bunlar, Nagidos'un en erken tabakalarını oluşturan M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı ile 6. yüzyıl arasına tarihlenen Θ17 ve Θ18 kontekstlerinden ele geçmiştir.

Chytralar (Kat. No: 53-65)

Derin, genellikle küresel gövdeli pişirim kaplarıdır. Yunan dünyasında uzun bir geçmişi vardır. Antik dönemde bu tür geniş ve kapaklı bir ağıza sahip iki kulplu pişirim kapları için kakkabe terimi kullanılmaktaydı⁶¹. Sparkes ve Talcott ise derin pişirim kaplarının hepsini chytra olarak tanımlamıştır⁶². Nagidos'ta Klasik ve Hellenistik dönemlere ait çeşitli tipte örnekleri ele geçmiştir.

Form 1 (Kat. No: 53-58): Sparkes ve Talcott tarafından "chytra, common type" olarak tanımlanmaktadır⁶³. Hafif dışa çekik ağızlı, omuzdan dudağa doğru yükselen bant kulplu ve küresel gövdeli tiplerdir⁶⁴. Atina'da Arkaik ve Klasik dönem boyunca izlenebilen en uzun geçmişe sahip yaygın pişirim kaplarıdır ve muhtemelen geçmişi, pişirim testilerine geri gitmektedir. Sparkes-Talcott, kapaklı örneklerinin özellikle M.Ö. 4. yüzyılda Atina dışındaki merkezlerden geldiğinden söz etmektedir. Alışılmıştan dışında iki kulplu bir örneği ise Atina'da M.Ö. 5. yüzyılın ortasına ait konteksten ele geçmiştir⁶⁵. Rotroff, chytraların bu formunu M.Ö. erken 1. yüzyıla kadar indirmektedir⁶⁶. Nagidos'tan ele

⁵⁹ Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 131.

⁶⁰ Brann 1962, 54.

⁶¹ Rotroff 2006, 165, 167.

⁶² Sparkes – Talcott 1970, 224.

⁶³ Sparkes – Talcott 1970, 224.

⁶⁴ Rotroff 2006, 168.

⁶⁵ Sparkes – Talcott 1970, 224.

⁶⁶ Rotroff 2006, 167.

geçen örnekler, ağız ve boyun-omuz bölümü korunabilmiş parçalar. Kulp ve gövde bölümleri hakkında ise bir şey söylemek mümkün değildir. Bunlardan Kat. No: 53-55 arasında tanıtılan parçalar, Nagidos'un M.Ö. geç 5. yüzyıl ile 350 arasına tarihlenen Z30 kontekstinden ele geçmiştir. Kat. No: 56-58 ise Hellenistik döneme tarihlenen ve Hellenistik dönem seramiklerinin en yoğun olarak ele geçtiği "Yamaç Evler" kompleksinden gelmektedir. Bu durum tipin Nagidos'ta Klasik ve Hellenistik dönemde kullanılan kaplar olduğunu göstermektedir.

Form 2 (Kat. No: 59-61): Dışa çekik, mantar ağızlı, kısa boyunlu pişirim kaplarıdır. Nagidos'ta birkaç örneği tespit edilmiştir. Korinth'te Nagidos'tan bu tipleri ile benzer profilli bir örnek, Hellenistik dönem kontekstinden ele geçmiştir⁶⁷. Nagidos örnekleri de buluntu konumlarına göre kentin Hellenistik dönemine ait pişirim kapları olmalıdır.

Form 3 (Kat. No: 62-64): Yuvarlatılmış ağız kenarlı, kısa boyunlu pişirim kaplarıdır. Nagidos'ta birkaç örneği tespit edilmiştir. Bunlar için kısmen yakın profilli bir parça, Tarsus'ta M.Ö. 3. yüzyıl sonu 2. yüzyılın erken yıllarına ait tabakadan ele geçmiştir⁶⁸. Benzer profilli pişirme kaplarına Gindaros'ta rastlanmıştır⁶⁹. Nagidos buluntuları da Tarsus örnekleri ile aynı tarihlere verilebilir.

Form 4 (Kat. No: 65): Tek örnekten oluşan tip, dıştan içe doğru eğimli kenara sahip pişirim kabıdır. Benzer bir örneği, Tarsus'ta M.Ö. 3. yüzyılın son yıllarına ait tabakadan ele geçmiştir⁷⁰. Kısmen yakın pişirim kaplarına Troia⁷¹ ve Gindaros'ta⁷² rastlanmıştır. Nagidos'tan bu parça da yakın bir merkez olan Tarsus buluntusuyla paralel olarak M.Ö. 3. yüzyıl sonları ile Nagidos'un en geç buluntularının ele geçtiği M.Ö. 2. yüzyıl ortalarına ait olabilir. Bununla tek örneği ele geçen tip Nagidos'un en geç buluntularından olmalıdır.

Lopaslar (Kat. No: 66-69)

M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreğinde ortaya çıkmıştır. Sığ, kapaklı pişirme kabıdır ve kapaklı chytranın basık versiyonu olarak kabul edilmektedir. Sparkes ve Talcott, formun hem kızartma hem de kısık ateşte pişirim için uygun olduğunu söylemektedir. Bu adın geçtiği kaynaklarda ise bu tipin balık pişirmek için kullanıldığını bildirilmektedir⁷³. Lopasların Korinth'te de en erken örneğine, M.Ö. 460-420 arasına tarihlenen kontekste rastlanmıştır⁷⁴. Nagidos'ta ele geçen lopaslar, Rotroff'un Klasik tip olarak tanımladığı örneklerdendir. Bunlar yuvarlatılmış dipli, basık ve çoğu zaman köşeli bir cidara, kapak oturması için içe dönük dik ve dışa eğimli iki kenarlı ağız yapısına sahip kaplardır. Omuzdan, ağzın üzerinden yukarıya doğru yükselen iki yatay kulpları bulunmaktadır. Rotroff, bunları M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreğinden aşağı yukarı M.Ö. 275 arasına tarihlemektedir⁷⁵. Nagidos örnekleri arasında tam korunmuş örneklerine rastlanmamıştır. Bunun dışında Nagidos buluntuları, köşeli gövdesi ve ağız kenarı ile lopasların en erken örneğini oluşturan bu formunun tipik örnekleridir. Ancak Nagidos'ta

⁶⁷ Pemberton – Slane – Williams 1989, 74, Fig. 24, 656.

⁶⁸ Jones 1950, 229, Fig. 187, B.

⁶⁹ Kramer 2004, Taf. 102, KG10-11.

⁷⁰ Jones 1950, 229, Fig. 187, 222.

⁷¹ Berlin 1999, Pl. 11, 130.

⁷² Kramer 2004, Taf. 102, KG 13.

⁷³ Sparkes – Talcott 1970, 227; Rotroff 2006, 178-179.

⁷⁴ Edwards 1975, 124.

⁷⁵ Rotroff 2006, 179.

bunlara kentin Klasik döneminin en önemli konteksti olan Z30'da rastlanmamıştır. Çoğu, az miktarda Klasik dönemde M.Ö. 425'e kadar giden malzemelerin de ele geçtiği Hellenistik döneme tarihlenen "Yamaç Evler" kompleksinden gelmektedir. Buna göre lopusların Nagidos'taki kullanımının M.Ö. 4 yüzyıl ve Hellenistik dönem başında çoğalmış olabileceği muhtemel olmakla birlikte genel olarak M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreği ile aşağı yukarı 275 arasına vermek mümkündür.

Tagenonlar (Kat. No: 70-73)

Geniş ve sığ pişirme tabaklarıdır. M.Ö. 5. ve 4. yüzyılda Atina'da pişirim kapları arasında görülen türlerdir. Düz dipli ve saplı ızgara tipi tava, yuvarlak dipli ve derin örnekleri ise kavurucu olarak tanımlanmaktadır. Ateş üzerinde kızartma veya soteleme ya da fırında pişirim gibi çeşitli amaçlar için kullanılabilirler⁷⁶.

Nagidos buluntuları arasında Kat. No: 70 ve 71 derin profilleriyle kavurucu olarak kullanılan kaplar olmalıdır. Atina Agorasında Nagidos tipleriyle benzer bir kap, M.Ö. 325-290'a ait kontekstten ele geçmiştir⁷⁷. Rotroff, bunları en geç ise M.Ö. aşağı yukarı 275'e tarihlemektedir⁷⁸. Nagidos buluntuları için de M.Ö. 4. yüzyıl sonu ile 3. yüzyıl başları önerilebilir.

Kat. No: 72 ve 73'de tanıtılan örnekler ise Kat. No: 70 ve 71 ile benzer kenarlı örneklerdir. Ancak bunlar, düz dipli ve sığ profilliyle tava grubuna girmektedir. Basit, dışa çekik dudak kenarlı tavalardır. Rotroff, bu tip tavaları aşağı yukarı M.Ö. 180 ile 1. yüzyıl arasına tarihlemiştir⁷⁹. Nagidos'un bu buluntularıyla benzer tipli bir parça, Tarsus'tan gelmektedir ve Tarsus örneği, M.Ö. 3. yüzyıl sonu ile erken 2. yüzyıla ait konteksten ele geçmiştir⁸⁰. Crowfoot, Samaria örnekleriyle benzer tavalara Atina'da Hellenistik dönemde rastlandığından söz etmiştir⁸¹. Dor'da benzer tiplere M.Ö. 3. yüzyıl kontekstinde rastlanmıştır⁸². Stobi⁸³ ve Tel Anafa'da⁸⁴ ise Nagidos örnekleriyle yakın parçalar, Geç Hellenistik ve Roma tabakalarında tespit edilmiştir. Az sayıdaki Nagidos örnekleri, özellikle yakın bir merkez olan Tarsus buluntuları dikkate alınarak M.Ö. 3. yüzyıl sonu ile 2. yüzyıl ortalarına tarihlenebilir.

Kapaklar (Kat. No: 74-77)

Nagidos buluntuları arasında pişirim kaplarına ait iki farklı kapak tipi tespit edilmiştir. Bunlardan Kat. No: 74'de tanıtılan parça, kubbemsi gövdeye ve yuvarlak bir tutamak bölümüne sahiptir. Rotroff, Atina Agorası'ndan benzer kapakların M.Ö. 4. yüzyıl tipleri olduğunu söylemektedir. Kontekstlerin, bu kapak tipinin M.Ö. 3. yüzyılın erken yıllarında da devam ettiğini gösterdiğini fakat ana serinin bundan sonra kesildiğini belirtmektedir. Benzer ama küçük versiyonlarının M.Ö. 3. yüzyıl içinde

⁷⁶ Sparkes – Talcott 1970, 228-229; Rotroff 2006, 186-187.

⁷⁷ Rotroff 2006, 316, Fig. 86, 678.

⁷⁸ Rotroff 2006, 187.

⁷⁹ Rotroff 2006, 188.

⁸⁰ Jones 1950, 229.

⁸¹ Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 232.

⁸² Guz-Zilberstein 1995, 300.

⁸³ Anderson-Stajonavic 1992, 130, Pl. 127, 1087.

⁸⁴ Berlin 1997, 111, Pl. 34, PW 298-301.

daha sonra da görüldüğünü fakat bunların da muhtemelen yaklaşık M.Ö. 220'den sonra ele geçmediğini aktarmaktadır⁸⁵. Sparkes ve Talcott ise bu tip tabakları, Nagidos'ta da örnekleri ele geçen Lopaslarla birlikte değerlendirmektedir ve aynı kontekstlerden ele geçen kapları birbiriyle ilişkilendirmektedir⁸⁶. Kabirion'dan da benzer kapaklar M.Ö. 4. yüzyıla tarihlenmektedir⁸⁷. Nagidos buluntusu da kentteki kazılarda Θ17 plankaresinin Klasik ve Hellenistik dönem malzemelerinin bir arada geldiği seviyelerinden ele geçmiştir. Kapak parçası ile aynı seviyeden bir adet ise II. Ptolemaios (M.Ö. 285/84-246) sikkesi ele geçmiştir⁸⁸ ve bu seviyeden sonra özellikle M.Ö. 4. yüzyıl ile 3. yüzyılın erken yıllarına ait malzemeler yoğunlaşmaktadır⁸⁹. Bu veriler doğrultusunda Nagidos'tan bu tek örnek, M.Ö. 4. yüzyıl ile 3. yüzyıl başlarını işaret etmektedir.

Kat. No: 75-77 arasında tanıtılan kapaklar, düz tutamaklı tiplerdir. Nagidos'tan bu örnekler gibi düz tutamaklı bir parça, Atina Agorası'nda ele geçmiştir. Basık, sadece hafif kubbe şeklinde bir form gösteren kapaklardandır. Bunlar, Agora'da M.Ö. geç 3. yüzyıl ile erken 2. yüzyıl depozitlerinde ele geçmiştir. Rotroff, bu kapakları Lopaslarla ilişkilendirmiştir. Bununla birlikte Sparkes ve Talcott'un ise chytralarla ilişkilendirdiğinden söz etmektedir⁹⁰. Tam formu korunabilmiş örneği ele geçmeyen Nagidos buluntuları düz tutamağı ve hafif kubbe şeklinde olduğu anlaşılan gövdesiyle Atina Agorası'ndan parça ile benzer bir tip göstermektedir. Bunlar, Nagidos kazılarında Hellenistik döneme tarihlenen "Yamaç Evler" kompleksinden ele geçmiştir ve M.Ö. geç 3. yüzyıl ile erken 2. yüzyıl Nagidos kapakları için uygun bir tarihtir. Bununla birlikte sadece M.Ö. 275'den sonraya gitmediği bilinen Klasik tipteki Lopasların ele geçtiği Nagidos'ta bu kapaklar, büyük olasılıkla aynı tarihlere ait chytralarla ilişkili olmalıdır.

Mangal (Kat. No: 78)

Dışa çekik ağız kenarlı, ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunabilmiş bir parçadır. Gövdesinin üzerinde bulunan delikleriyle bir mangal olduğu anlaşılmaktadır. Kentte Θ17 kontekstinden ele geçmiştir.

SONUÇ

Nagidos'ta masaüstü kaplarla paralel olarak Arkaik, Klasik ve Hellenistik döneme ait mutfak ve pişirim kapları ele geçmiştir. Uzun dönemler pek fazla değişikliğe uğramadan devam eden bu kapların Nagidos buluntularının özellikle Arkaik ve Klasik dönem örnekleri kontekstler yardımıyla belirlenebilmiştir. İki örneği tespit edilen pişirim testisi (Kat. No: 48-49), Suriye-Filistin bölgesindeki merkezlerde M.Ö. 9.-8. yüzyıllara kadar geri gitmektedir. Benzer şekilde pişirim amphorası da (Kat. No: 50-52), Attika'da M.Ö. 8. yüzyıl sonlarına kadar uzanmaktadır. Ancak bunlar Nagidos'ta kentin en erken tabakasını oluşturan M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı ile 6. yüzyıl arasına tarihlenen kontekstlerinden ele geçmiştir. Bunların dışında yuvarlatılmış ağız kenarlı mortarların Form 1 grubu (Kat. No: 1-4), bir mangal (Kat. No: 78) ve pithoslar (Kat. No: 45-47), kentin Arkaik kontekstlerinden ele geçen diğer

⁸⁵ Rotroff 2006, 196.

⁸⁶ Sparkes – Talcott 1970, 373.

⁸⁷ Heimberg 1982, 144.

⁸⁸ Tekin 2007, 379, 387, no 159.

⁸⁹ Durukan – Alkaç 2007, Kat. No: 82, 86, 147; Durukan – Körsulu 2007, Kat. No: 3, 7-8, 10-11, 14-15, 35-36, 48, 79, 106, 197.

⁹⁰ Rotroff 2006, 197.

buluntularıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarlı mortarların Form 2 ile kalınlaştırılmış ağız kenarlı mortarların Form 1 tipine ait örnekler ise hem Arkaik hem de Klasik dönem tabakalarında rastlanmıştır (Kat. No: 5-6, 7-9). Tam formu korunmuş örnekleri ele geçmeyen Arkaik dönem mortarlarının Arkaik dönem kontekstinden ele geçen birkaç kaide-gövde parçası, Arkaik dönem mortarlarının halka kaideli tipler olduğunu işaret etmektedir (Kat. No: 28-30).

Klasik dönemde buluntular çoğalmaktadır ve Klasik dönemde başlayan bazı örneklerin Hellenistik dönem içlerine kadar devam ettiği görülmektedir (Kat. No: 18-23). Mutfak kapları arasında Klasik dönem tabakalarından ele geçen mortarlar yanında özellikle Hellenistik dönemde “yamaç evler” kompleksinde yoğunlaşan çeşitli tiplerin olduğu görülmektedir (Kat. No: 15-17, 19-21, 24-25, 32-34). Mortarların önemli bir grubunu da taş mortarlar oluşturmaktadır ve bunlarda yine kentte “yamaç evler” kompleksinden gelmektedir (Kat. No: 35-44). Chytra Form 1, Klasik ve Hellenistik dönemlerde görülen bir tiptir ve Nagidos’ta da Z30 konteksti ve “yamaç evler” kompleksinden gelen örnekleriyle burada da Klasik ve Hellenistik dönemlerde kullanılan bir tip olarak görülmektedir (Kat. No: 53-58). Bunun dışındaki chytralar, Nagidos’ta Hellenistik döneme ait farklı tipleriyle temsil edilmiştir (Kat. No: 59-65). Geçmiş Klasik döneme giden lopsaların, özellikle “yamaç evler” kompleksinde yoğunlaşması, bunların Nagidos’taki yoğun kullanımının Hellenistik dönem olduğunu göstermektedir (Kat. No: 66-69). Hellenistik döneme ait farklı tiplerdeki tava örnekleri, Klasik ve Hellenistik dönemlere ait kapak örnekleri de Nagidos’un pişirim kaplarına ait önemli diğer örnekleridir (Kat. No: 70-73).

Nagidos mutfak ve pişirim kapları, kil rengi ve içerikleriyle kentin ince seramikleriyle benzer özellikler sergilemektedir. Aynı kil gruplarına bu seramiklerde de rastlanmıştır. Yalnız mutfak ve pişirim kaplarının kili, bu tür kaplar için genel bir özellik olarak daha kabadır. Dolayısıyla Arkaik dönemden beri seramik üretiminin olduğu düşünülen ve Hellenistik dönemde ise bunun artış gösterdiği anlaşılan Nagidos’ta, ince kaplarla paralel olarak mutfak ve pişirim kaplarının da üretildiği önerilebilir.

KATALOG**1. Buluntu Yeri: 18.**

AÇ: alınamadı. Y: 5.3 cm. HR: 5YR 6/8 reddish yellow. KM: kalker, iri taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Eğimli bir gövdeye sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

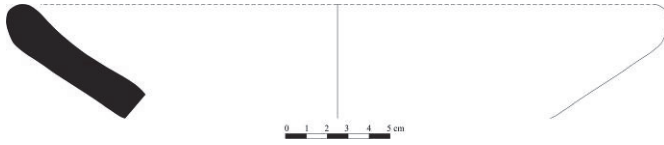

Fig. 1

Fig. 1a

2. Buluntu Yeri: 18b.

AÇ: alınamadı. Y: 5.2 cm. HR: 5Y 6/3 pale olive. KM: kalker, gümüş rengi mika, iri taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Eğimli bir gövdeye sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

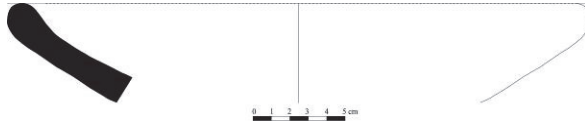

Fig. 2

Fig. 2a

3. Buluntu Yeri: 18b.

AÇ: alınamadı. Y: 5.1 cm. HR: 2,5YR 6/4 light yellowish brown. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Eğimli bir gövdeye sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

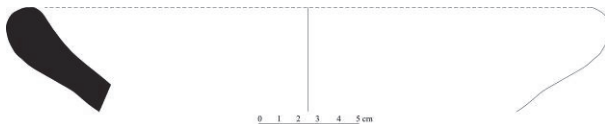

Fig. 3

Fig. 3a

4. Buluntu Yeri: 18b.

AÇ: alınamadı. Y: 5.8 cm. HR: 10YR 6/4 light yellowish brown. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Eğimli bir gövdeye sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

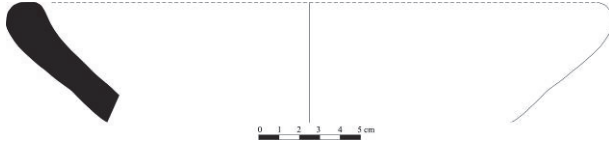

Fig. 4

Fig. 4a

5. Buluntu Yeri: ①18.

AÇ: alınamadı. Y: 4.9 cm. HR: 5YR 5/8 yellowish red. KM: bol kalker, taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında devetüyü rengi astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2 yarısı-6. yüzyıl.

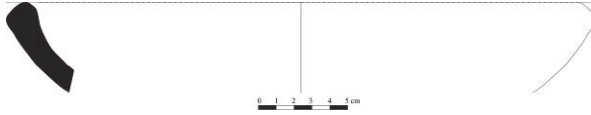

Fig. 5

Fig. 5a

6. Buluntu Yeri: ①18.

AÇ: alınamadı. Y: 6.6 cm. HR: 7,5YR 5/6 strong brown. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 5.-4. yüzyıl.

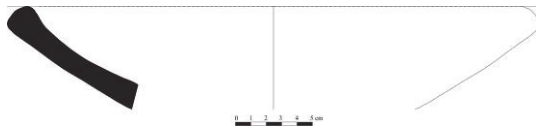

Fig. 6

Fig. 6a

7. Buluntu Yeri: ①18b.

AÇ: 28.0 cm. Y: 5.1 cm. HR: 7,5YR 6/4 light brown (dış), 5 YR 5/4 reddish brown (çekirdek). KM: gümüş rengi mika, bol taş, kalker.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Kalınlaştırılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi kırmızı astarlıdır. Dışı beyaz renkte astarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

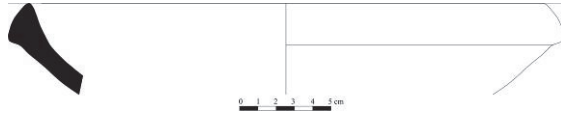

Fig. 7

Fig. 7a

8. Buluntu Yeri: Θ17.

AÇ: 28.4 cm. Y: 5.8 cm. HR: 7,5YR 6/6 reddish yellow. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot. Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Kalınlaştırılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 5.-4. yüzyıl.

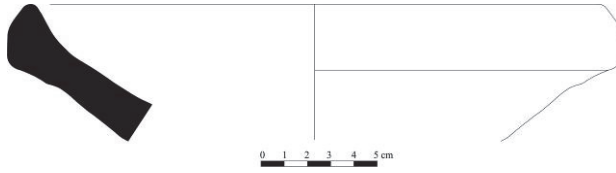

Fig. 8

Fig. 8a

9. Buluntu Yeri: Sur II.

AÇ: alınamadı. Y: 4.2 cm. HR: 10YR 6/4 light yellowish brown. KM: kalker, taş, bol şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Kalınlaştırılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 5.-4. yüzyıl.

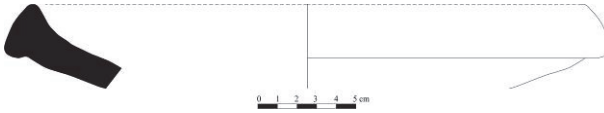

Fig. 9

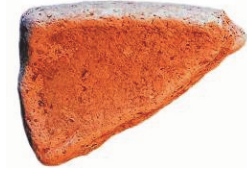

Fig. 9a

10. Buluntu Yeri: Z30.

AÇ: 35.8 cm. Y: 5.2 cm. HR: 5YR 5/6 yellowish red. KM: kalker, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik kalınlaştırılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı krem rengi astarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. geç 5. yüzyıl ile 350 arası.

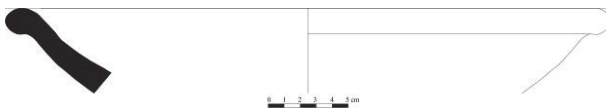

Fig. 10

Fig. 10a

11. Buluntu Yeri: Sur II b.

AÇ: alınamadı. Y: 5.1 cm. HR: 5YR 5/8 yellowish red. KM: kalker, taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik kalınlaştırılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı krem rengi astarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. geç 5. yüzyıl – 4. yüzyıl.

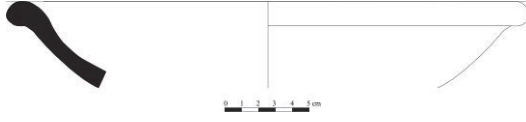

Fig. 11

Fig. 11a

12. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: alınamadı. Y: 4.1 cm. HR: 5YR 5/4 reddish brown. KM: yoğun kalker, taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik kalınlaştırılmış dudak kenarlıdır. Hafif dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı krem rengi astarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. geç 5. yüzyıl – 4. yüzyıl.

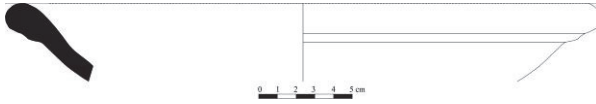

Fig. 12

Fig. 12a

13. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: 30.2 cm. KÇ: 14.8 cm. Y: 8.7 cm. HR: 5YR 6/8 reddish yellow. KM: kalker, taş.

Ağız, gövde ve kadesinin bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Gövde eğimlidir ve dışta yivlendirilmiştir. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında kırmızı-siyah astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: Berlin 1997, Pl. 38, 349; Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 227, Fig. 40, 3; Jones 1950, Fig. 184, 194.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

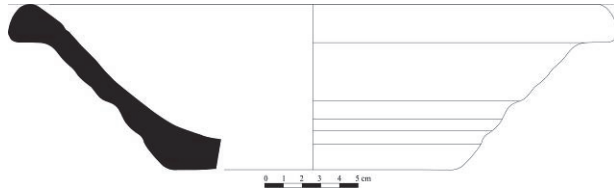

Fig. 13

Fig. 13a

14. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: alınamadı. Y: 4.9 cm. HR: 5Y 8/2 pale yellow. KM: taş, gümüş rengi mika, şamot.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Kalın yuvarlak dudaklıdır. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Jones 1950, 226, Fig. 184, A.

M.Ö. geç 4. yüzyıl – 2. yüzyıl başları.

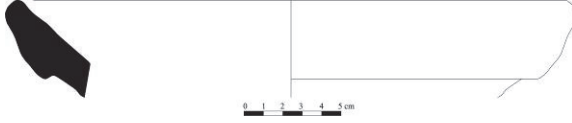

Fig. 14

Fig. 14a

15. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: alınamadı. Y: 6.5 cm. HR: 5YR 7/3 pale yellow. KM: taş.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Kalın, yuvarlak dudaklıdır. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı siyah astarlıdır(?).

Benzer Örnekler: Jones 1950, Fig. 184, A.

M.Ö. geç 4. yüzyıl – 2. yüzyıl başları.

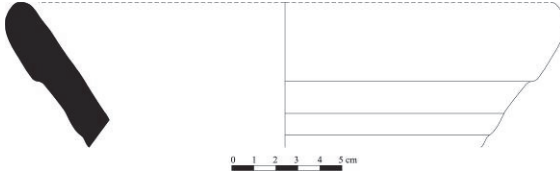

Fig. 15

Fig. 15a

16. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 41.4 cm. Y: 8.3 cm. HR: 2.5YR 7/4 pale yellow. KM: taş, gümüş rengi mika.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Kalın, yuvarlak dudaklıdır. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Jones 1950, 226, Fig. 184, D, E.

M.Ö. geç 4. yüzyıl – 2. yüzyıl başları.

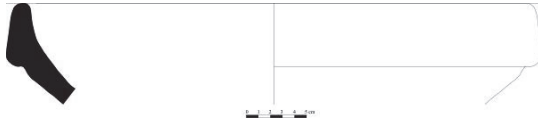

Fig. 16

Fig. 16a

17. Buluntu Yeri: Φ15b.

AÇ: alınamadı. Y: 6.1 cm. HR: 5Y 7/4 pale yellow. KM: taş, gümüş rengi mika.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Yuvarlak dudaklıdır. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Jones 1950, Fig. 184, A.

M.Ö. geç 4. yüzyıl – 2. yüzyıl başları.

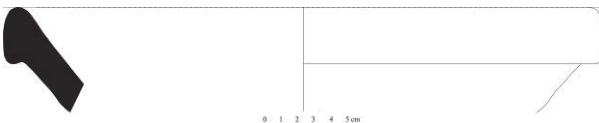

Fig. 17

Fig. 17a

18. Buluntu Yeri: Sur.

AÇ: alınamadı. KÇ: alınamadı. Y: 4.9 cm. HR: 5Y 7/3 pale yellow. KM: bol taş, şamot.

Ağız, gövde ve kaidesinin bir kısmı korunmuştur. Düz dudak tablalıdır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Guz-Zilberstein 1995, 295, Fig. 6.10, no: 1.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

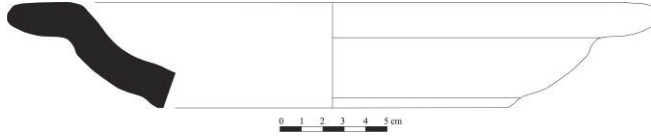

Fig. 18

Fig. 18a

19. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: alınamadı. KÇ: 26.6 cm. Y (ağız): 4.2 cm. Y (kaide): 5.6 cm. HR: 7.5YR 7/6 reddish yellow. KM: kalker, bol taş, şamot.

İki parçadır. Ağız, gövde ve kaidesinin bir kısmı korunmuştur. Düz dudak tablalıdır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: 18 ile aynı.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

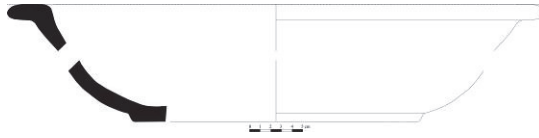

Fig. 19

Fig. 19a

20. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: alınamadı. Y: 5.9 cm. HR: 5Y 7/3 pale yellow. KM: bol taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir kısmı korunmuştur. Düz dudak tablalıdır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: 18 ile aynı.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

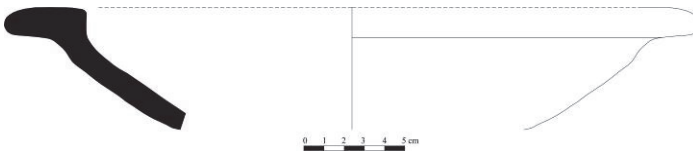

Fig. 20

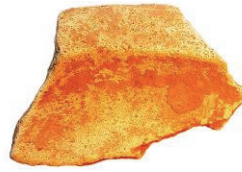

Fig. 20a

21. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: alınamadı. KÇ: 26.6 cm. Y (ağız): 6.2 cm. Y (kaide): 3.0 cm. HR: 5Y 7/3 pale yellow. KM: bol taş, kalker.

İki parçadır. Düz dudak tablalıdır. Dudağın iç tarafında ince bir yiv vardır. Dışbükey gövdelidir. Yüksek disk şeklinde kaideye sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Guz-Zilberstein 1995, 295, Fig. 6.10, no: 9-10.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

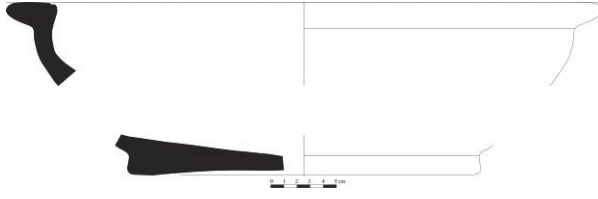

Fig. 21

Fig. 21a

22. Buluntu Yeri: Sur II.

AÇ: alınamadı. Y: 5.6 cm. HR: 7.5YR 7/6 reddish yellow. KM: bol taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz dudak tablalıdır. Dudağın iç tarafında ince bir yiv vardır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: 21 ile aynı.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

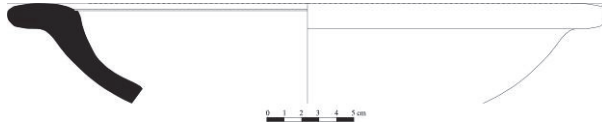

Fig. 22

Fig. 22a

23. Buluntu Yeri: Sur II.

AÇ: alınamadı. Y: 4.1 cm. HR: 5Y 7/3 pale yellow. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz dudak tablalıdır. Dudağın iç tarafında derin bir yiv vardır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: 21 ile aynı.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

Fig. 23

Fig. 23a

24. Buluntu Yeri: Φ15b.

AÇ: 30.6 cm. KÇ: 20.2 cm. Y: 6.9 cm. HR: 7.5YR 6/6 reddish yellow. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot.

Ağız, gövde ve kaidesinin bir bölümü korunmuştur. Sarkık dudak kenarlıdır. Dudağın iç tarafında yukarıya doğru bir çıkıntı bulunmaktadır. Dışbükey gövdelidir. Yüksek disk şeklinde kaideye sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 33, 195; Edwards 1975, Pl. 22, 59, no: 626; Berlin 1999, Pl. 24, no. 149.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

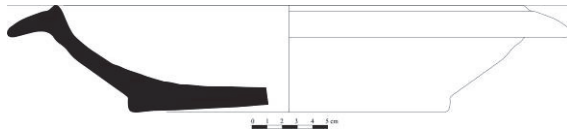

Fig. 24

Fig. 24a

25. Buluntu Yeri: J25c.

AÇ: alınamadı. Y: 2.6 cm. HR: 5Y 7/4 pale yellow. KM: kalker, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Sarkık dudak kenarlıdır. Dudağın iç tarafında yukarıya doğru hafif bir çıkıntı bulunmaktadır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır. Dudak üzerinde parmak izi süslemesi bulunmaktadır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 31-32, no: 186-191, Fig. 33, no:195.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

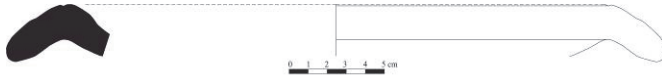

Fig. 25

Fig. 25a

26. Buluntu Yeri: Sur Ib.

AÇ: alınamadı. Y: 2.7 cm. HR: 5Y 7/3 pale yellow. KM: gümüş rengi mika, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Sarkık dudak kenarlıdır. Dudağın iç tarafında yukarıya doğru hafif bir çıkıntı bulunmaktadır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır. Dudak üzerinde iki kademeli parmak izi süslemesi bulunmaktadır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 31-32, no: 186-191, Fig. 33, no:195.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

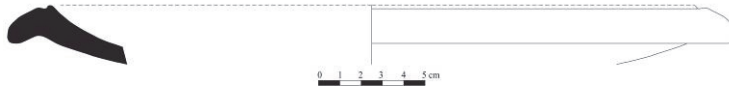

Fig. 26

Fig. 26a

27. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: alınamadı. Y: 6.1 cm. HR: 2.5YR 5/8 red. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Sarkık dudak kenarlıdır. Dudağın iç tarafında yukarıya doğru hafif bir çıkıntı bulunmaktadır. Dışbükey gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsızdır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 31-32, no: 186-191, Fig. 33, no:195.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

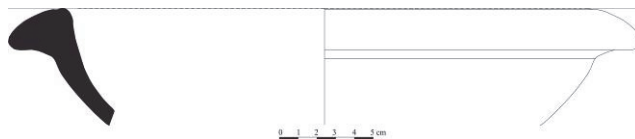

Fig. 27

Fig. 27a

28. Buluntu Yeri: 18.

KÇ: 14.6 cm. Y: 6.5 cm. HR: 7,5YR 6/4 light brown. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot.
Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

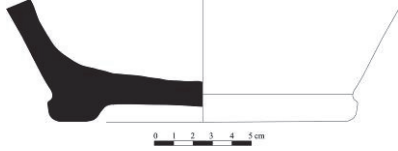

Fig. 28

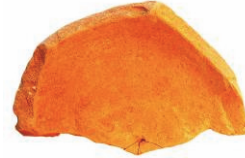

Fig. 28a

29. Buluntu Yeri: 17.

KÇ: 14.2 cm. Y: 4.7 cm. HR: 10YR 7/4 very pale brown. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş, şamot.
Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

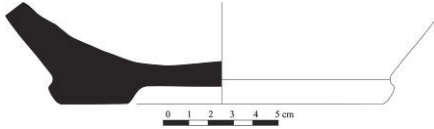

Fig. 29

Fig. 29a

30. Buluntu Yeri: 17.

KÇ: alınamadı. Y: 2.7 cm. HR: 2,5YR 6/3 light yellowish brown. KM: gümüş rengi mika, taş.
Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

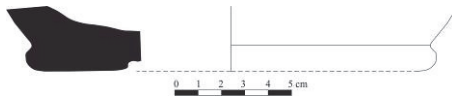

Fig. 30

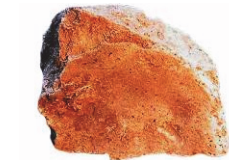

Fig. 30a

31. Buluntu Yeri: 18.

KÇ: 23.0 cm. Y: 9.0 cm. HR: 5Y 8/3 pale yellow. KM: kalker, gümüş rengi mika, bol taş.

Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: bkz. Kat. No: 13, 19.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

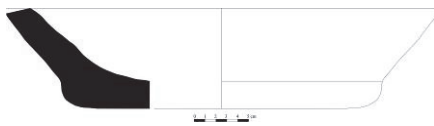

Fig. 31

Fig. 31a

32. Buluntu Yeri: Φ16.

KÇ: alınamadı. Y: 5.2 cm. HR: 5Y 8/3 pale yellow. KM: bol taş.

Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: bkz. Kat. No: 13, 19.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

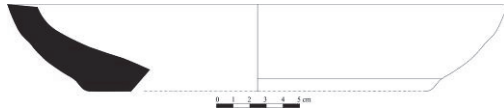

Fig. 32

Fig. 32a

33. Buluntu Yeri: EΦ14.

KÇ: alınamadı. Y: 4.3 cm. HR: 5YR 6/6 reddish yellow. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş.

Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: bkz. Kat. No: 21, 24.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

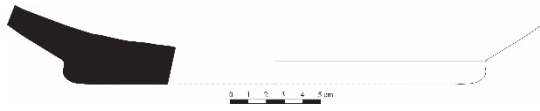

Fig. 33

Fig. 33a

34. Buluntu Yeri: EΦ14.

KÇ: 23.0 cm. Y: 2.5 cm. HR: 2,5YR 7/4 pale yellow. KM: kalker, gümüş rengi mika, bol taş.

Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı astarsız bırakılmıştır.

Benzer Örnekler: bkz. Kat. No: 21, 24.

M.Ö. 4.-3. yüzyıl.

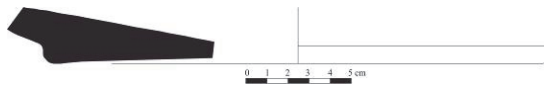

Fig. 34

Fig. 34a

35. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 26.0 cm. KÇ: 16.0 cm. Y: 3.9 cm.

Andezit. Ağız, gövde ve kaidesinin bir bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır. Dış yüzeyi işlenmiştir.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

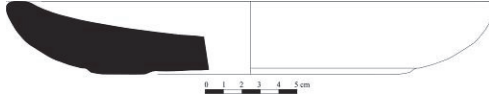

Fig. 35

Fig. 35a

36. Buluntu Yeri: Φ15a.

AÇ: 23.8 cm. KÇ: 16.2 cm. Y: 3.0 cm.

Mermer. Ağız, gövde ve kaidesinin bir bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

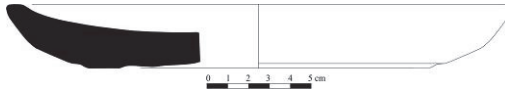

Fig. 36

Fig. 36a

37. Buluntu Yeri: Φ15a.

AÇ: alınamadı. Y: 5.3 cm.

Granit. Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: Korkut 2002, Abb. 2, 18, Abb. 5, 27

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

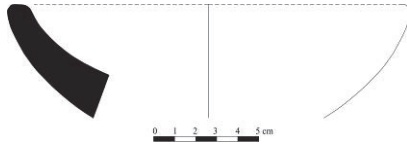

Fig. 37

Fig. 37a

38. Buluntu Yeri: Φ16.

KÇ: 16.0 cm. Y: 5.0 cm.

Andezit. Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. Dış yüzeyi işlenmiştir.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

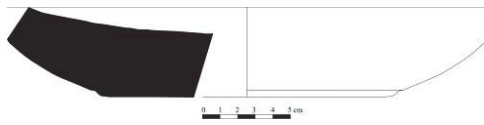

Fig. 38

Fig. 38a

39. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 44.0 cm (çizimde ½ oranında küçültülmüştür). Y: 2.7 cm.

Kireçtaşı. Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: Korkut 2002, Abb. 2, 18, Abb. 5, 27.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

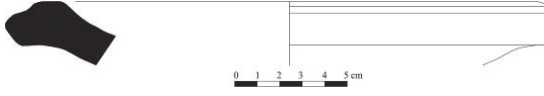

Fig. 39

Fig. 39a

40. Buluntu Yeri: Φ16b.

AÇ: 34.4 cm. Y: 3.7 cm.

Kireçtaşı. Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

Fig. 40

Fig. 40a

41. Buluntu Yeri: EΦ14.

KÇ: 38.0 cm. Y: 5.0 cm.

Kireçtaşı. Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

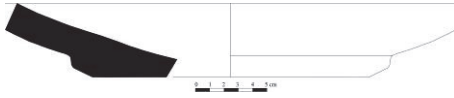

Fig. 41

Fig. 41a

42. Buluntu Yeri: Φ15a.

KÇ: 22.6 cm. Y: 5.0 cm.

Kireçtaşı. Kaide ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

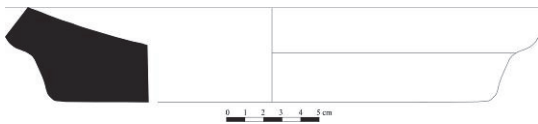

Fig. 42

Fig. 42a

43. Buluntu Yeri: Φ15a.

Kireçtaşı. Sadece akıtıç bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

Fig. 43

44. Buluntu Yeri: Sur I.

KÇ: 22.6 cm. Y: 5.0 cm.

Kireçtaşı. Sadece akıtaç bölümü korunmuş ağız-gövde parçasıdır. Kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

Fig. 44

45. Buluntu Yeri: 18.

AÇ: 48.0 cm. Y: 6.9 cm. HR: 7,5YR 5/6 strong brown. KM: kalker, mika, taş.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Kalın cidarlıdır. Devetüyü renginde astarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

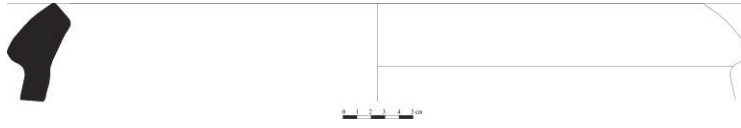

Fig. 45

Fig. 45a

46. Buluntu Yeri: 17.

AÇ: alınamadı. Y: 11.0 cm. HR: 2,5YR 6/4 light brown. KM: kalker, taş, şamot.

Ağız ve gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik, yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı krem/beyaz renkte astarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

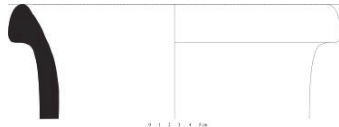

Fig. 46

Fig. 46a

47. Buluntu Yeri: 18.

AÇ: alınamadı. Y: 10.1 cm. HR: kötü pişme. KM: kalker, taş.

Ağız ve gövdenin bir kısmı korunmuştur. Dışa çekik, yuvarlatılmış ağız kenarlı, kalın cidarlıdır.

Benzer Örnekler: ?

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

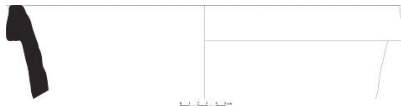

Fig. 47

Fig. 47a

48. Buluntu Yeri: 17.

AÇ: alınamadı. Y: 5.4 cm. HR: yanık. KM: kalker, taş.

Ağız, boyun ve omuzunun bir bölümü korunmuştur. Dik kenarlıdır. Kısa boyunludur. İnce cidarlıdır. Dışı krem-beyaz astarlıdır. İçte ise beyaz astar izleri vardır.

Benzer Örnekler Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 130, Fig. 12. 11-12, 188, Fig. 30. 8-9.

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

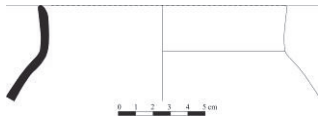

Fig. 48

Fig. 48a

49. Buluntu Yeri: ̉18.

AÇ: 16.6 cm. Y: 4.9 cm. HR: 2.5 YR 4/8 red. KM: kalker, gümüş rengi mika, taş.

Ağız, boyun ve omuzunun bir bölümü korunmuştur. Dik kenarlıdır. Kısa boyunludur. İnce cidarlıdır. İçi-dışı siyah astarlıdır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 48 ile aynı.

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

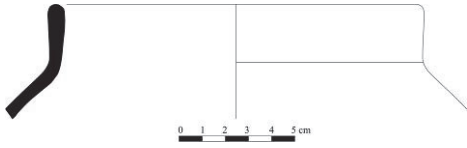

Fig. 49

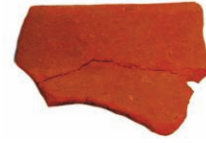

Fig. 49a

50. Buluntu Yeri: ̉18b.

AÇ: alınamadı. Y: 7.3 cm. HR: 2.5 YR 6/6 light red. KM: bol kalker, taş ve kum.

Ağız, gövde ve kulpunun bir bölümü korunmuştur. Hafif dışa çekik ağızlıdır. Omuzdan gövdeye belirgin bir dönüş yapmaktadır. Yuvarlak gövdelidir. Omuzu üzerinde dikey bir kulpa sahiptir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Brann 1962, Pl. 11. 201-202.

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

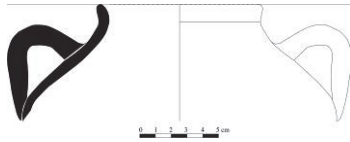

Fig. 50

Fig. 50a

51. Buluntu Yeri: ̉17.

AÇ: 10.2 cm. Y: 9.5 cm. HR: 2,5 YR 4/8 red. KM: kalker, taş, gümüş rengi mika.

Ağız, gövde ve omuzu üzerinde kulp çıkışının az bir bölümü korunmuştur. Hafif dışa çekik ağızlıdır. Omuzdan gövdeye belirgin bir dönüş yapmaktadır. Yuvarlak gövdelidir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 50 ile aynı.

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

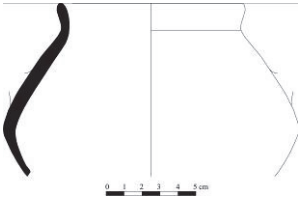

Fig. 51

Fig. 51a

52. Buluntu Yeri: 18.

AÇ: 16.2 cm. Y: 6.1 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, taş.

Ağız ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Hafif dışa çekik ağızlıdır. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 50 ile aynı.

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı - 6. yüzyıl.

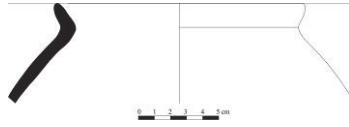

Fig. 52

Fig. 52a

53. Buluntu Yeri: Z30.

AÇ: 10.0 cm. Y: 5.0 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, taş.

Ağız kenarı ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağızlıdır. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Sparkes – Tallcot 1970, fig. 18, 1932; Pemberton – Salles – Williams 1989, 73, 187, Fig. 24, 652-654; Kramer 2004, Taf. 102, KG7; Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 119, Fig. 8, 8, 126, 11, 32, 130, 12, 10, 188, 30, 26; Gilboa 1995, 9, Fig. 1.5: 21.

M.Ö. geç 5. yüzyıl ile 350 arası.

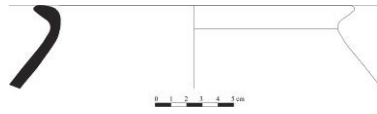

Fig. 53

Fig. 53a

54. Buluntu Yeri: Z30.

AÇ: 16.2 cm. Y: 5.3 cm. HR: 2,5 YR 4/8 red. KM: kalker, taş, gümüş rengi mika.

Ağız kenarı ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağızlıdır. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 53 ile aynı.

M.Ö. geç 5. yüzyıl ile 350 arası.

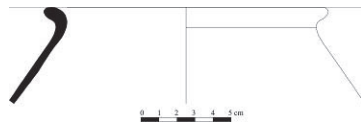

Fig. 54

Fig. 54a

55. Buluntu Yeri: Z30.

AÇ: 16.0 cm. Y: 4.1 cm. HR: 2,5 YR 5/8 red. KM: kalker, taş, gümüş rengi mika.

Ağız kenarı ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağızlıdır. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 53 ile aynı.

M.Ö. geç 5. yüzyıl ile 350 arası.

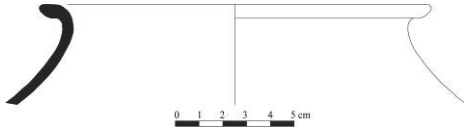

Fig. 55

Fig. 55a

56. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 10.6 cm. Y: 2.8 cm. HR: 2,5 YR 4/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız kenarı ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağızlıdır. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 71. 555-556.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

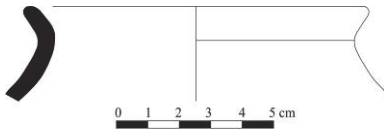

Fig. 56

Fig. 56a

57. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: alınamadı. Y: 3.3 cm. HR: 2,5 YR 4/6 red. KM: kalker, gümüş rengi mika.

Ağız kenarı, boyun ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağızlıdır. Kısa boyunludur. Cidar, ağızdan gövdeye doğru incelmektedir. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 56 ile aynı.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

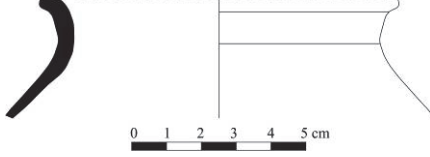

Fig. 57

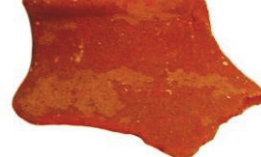

Fig. 57a

58. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 9.0 cm. Y: 2.4 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, taş.

Ağız kenarı, boyun ve omuzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağızlıdır. Kısa boyunludur. Cidar, ağızdan gövdeye doğru incelmektedir. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 56 ile aynı.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

Fig. 58

Fig. 58a

59. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: 9.4 cm. Y: 4.7 cm. HR: 2.5YR 4/6 red. KM: kalker, taş.

Ağız, boyun, gövde ve kulp bölümü kısmen korunmuştur. Dışa çekik, mantar ağızlıdır. Kısa boyunludur. Omuzdan ağız kenarına doğru yükselen dikey kulpa sahiptir. İnce cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Pemberton – Slane – Williams 1989, 74, Fig. 24, 656.
M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

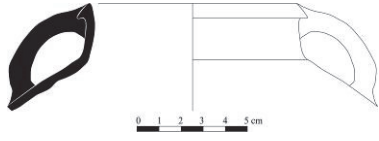

Fig. 59

Fig. 59a

60. Buluntu Yeri: J25.

AÇ: 13.8 cm. Y: 3.6 cm. HR: 2.5YR 4/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız, boyun ve omzunun az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik, mantar ağızlıdır. Kısa boyunludur. İnce cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No. 59 ile aynı.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

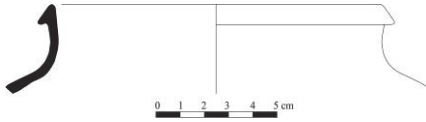

Fig. 60

Fig. 60a

61. Buluntu Yeri: Φ15a.

AÇ: alınamadı. Y: 4.9 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker.

Ağız, boyun, gövde ve kulp bölümü kısmen korunmuştur. Dışa çekik, mantar ağızlıdır. Kısa boyunludur. Omuzdan ağız kenarına doğru yükselen dikey kulpa sahiptir. İnce cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No. 59 ile aynı.

M.Ö. 3. yüzyıl – 2. yüzyıl ortaları.

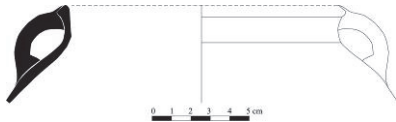

Fig. 61

Fig. 61a

62. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 16.6 cm. Y: 4.5 cm. HR: 2.5YR 4/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız, boyun ve omzunun az bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Kısa boyunludur. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Jones 1950, Fig. 187, B.

M.Ö. 3. yüzyıl sonu – erken 2. yüzyıl.

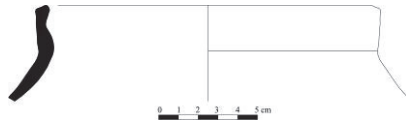

Fig. 62

Fig. 62a

63. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: 12.4 cm. Y: 3.1 cm. HR: 2.5YR 4/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız, boyun ve omzunun az bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Kısa boyunludur. İnce cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 62 ile aynı.

M.Ö. 3. yüzyıl sonu – erken 2. yüzyıl.

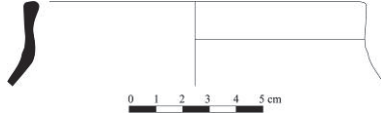

Fig. 63

Fig. 63a

64. Buluntu Yeri: Φ15b.

AÇ: alınamadı. Y: 4.4 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker.

Ağız, boyun ve omzunun az bir bölümü korunmuştur. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Kısa boyunludur. İnce cidarlıdır. İçi-dışı siyah astarlıdır.

Benzer Örnekler: Kramer 2004, Taf. 102, KG10-11.

M.Ö. 3. yüzyıl sonu – erken 2. yüzyıl.

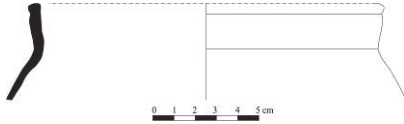

Fig. 64

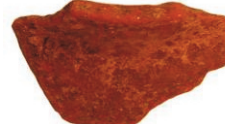

Fig. 64a

65. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: 15.8 cm. Y: 5.5 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, taş.

Dıştan içe doğru eğimli bir ağız kenarına sahiptir. Omuzdan ağız kenarına doğru yükselen dikey kulpludur. Kalın cidarlıdır. İçte ve dışta siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Berlin 1999, Pl. 11, 130; Jones 1950, Fig. 187, 222; Kramer 2004, Taf. 102, KG 13.

M.Ö. 3. yüzyıl sonları – 2. yüzyıl ortaları.

Fig. 65

Fig. 65a

66. Buluntu Yeri: Sur Ib.

AÇ: 28.6 cm. Y: 4.7 cm. HR: 5YR 5/6 yellowish red. KM: kalker, taş.

Ağız ve gövde ve kulpunun az bir bölümü korunmuştur. İçe dönük dik ve dışa eğimli iki kenarlı ağız yapısına sahiptir. Gövde, keskin bir köşe yapmaktadır. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarının altında yer alan yatay bant kulpludur. İçinde ve dışında ince siyah astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: Sparkes – Talcott 1970, Fig. 18, 1965; Rotroff 2006, Fig. 82, 636-638; Edwards 1975, 125, Pl. 29, 666; Pemberton – Slane – Williams 1989, 75, 187-188, Fig. 24, Pl. 14, 59, 111-112, 659-660; Heimberg 1982, 76-77, 143, Taf. 30, 560; Berlin 1999, Pl. 12, 242.

M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreği – aşağı yukarı 275.

Fig. 66

Fig. 66a

67. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: alınamadı. Y: 3.5 cm. HR: 2.5YR 4/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız ve gövde ve kulpunun az bir bölümü korunmuştur. İçe dönük dik ve dışa eğimli iki kenarlı ağız yapısına sahiptir. Gövde, keskin bir köşe yapmaktadır. Ağız kenarının hafif üzerine doğru yükselen yatay bant kulpludur. Cidar, ağızdan gövdeye doğru incelmektedir. İçinde ve dışında ince siyah astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No. 66 ile aynı.

M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreği – aşağı yukarı 275.

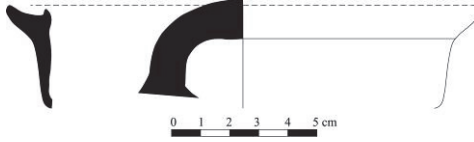

Fig. 67

Fig. 67a

68. Buluntu Yeri: EΦ14.

AÇ: alınamadı. Y: 4.8 cm. HR: 2.5YR 4/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. İçe dönük dik ve dışa eğimli iki kenarlı ağız yapısına sahiptir. Gövde, keskin bir köşe yapmaktadır. Cidar, ağızdan gövdeye doğru incelmektedir. İçinde ve dışında ince siyah astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 66 ile aynı.

M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreği – aşağı yukarı 275.

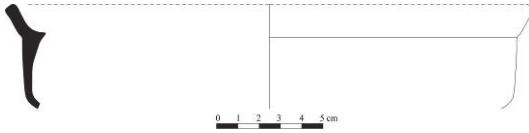

Fig. 68

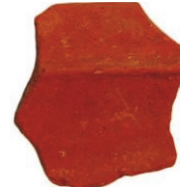

Fig. 68a

69. Buluntu Yeri: Φ16.

AÇ: alınamadı. Y: 4.4 cm. HR: 2.5YR 5/8 red. KM: kalker, taş.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. İçe dönük dik ve dışa eğimli iki kenarlı ağız yapısına sahiptir. Gövde, yumuşak bir dönüşle köşe yapmaktadır. Cidar, ağızdan gövdeye doğru incelmektedir.

İçi-dışı ince kırmızı-kahverengi ve siyah astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 66 ile aynı.

M.Ö. 5. yüzyılın 3. çeyreği – aşağı yukarı 275.

Fig. 69

Fig. 69a

70. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: alınamadı. Y: 3.5 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: bol gümüş rengi mika.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik dudak kenarlıdır. Ağızdan gövdeye bir aç yapmaktadır. Kalın cidarlıdır. İçte ve dışta siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 86, 678.

M.Ö. 4. yüzyıl sonu – 3. yüzyıl başları.

Fig. 70

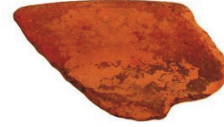

Fig. 70a

71. Buluntu Yeri: Sur I b.

AÇ: alınamadı. Y: 5.9 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, bol gümüş rengi mika.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik dudak kenarlıdır. Ağızdan gövdeye bir aç yapmaktadır. Kalın cidarlıdır. İçte ve dışta siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 70 ile aynı.

M.Ö. 4. yüzyıl sonu – 3. yüzyıl başları.

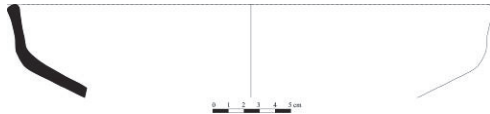

Fig. 71

Fig. 71a

72. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: 30.2 cm. Y: 2.9 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: bol gümüş rengi mika.

Ağız, gövde ve kaidesinin az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik dudak kenarlıdır. Gövde içe eğimlidir. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçte ve dışta siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Thompson 1934, Fig. 105, E 139; Rotroff 2006, Fig. 86, 679; Gassner 1997, Taf. 40, 467-468; Jones 1950, Fig. 187, A; Hayes 1991, Fig. 32, 7; Crowfoot – Crowfoot – Kenyon 1957, 229, Fig. 41, 23; Guz-Zilberstein 1995, Fig. 6.23a, 5.

M.Ö. 3. yüzyıl sonu – 2. yüzyıl ortaları.

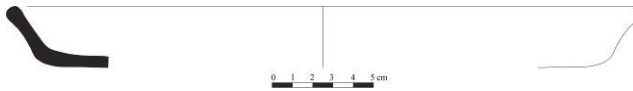

Fig. 72

Fig. 72a

73. Buluntu Yeri: Sur I.

AÇ: 26.0 cm. KÇ: 20 cm. Y: 3.5 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, bol gümüş rengi mika.

Ağız, gövde ve kaidesinin az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik dudak kenarlıdır. Gövde içe eğimlidir. Düz diplidir. Kalın cidarlıdır. İçte ve dışta siyah yanık izleri vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 72 ile aynı.

M.Ö. 3. yüzyıl sonu – 2. yüzyıl ortaları.

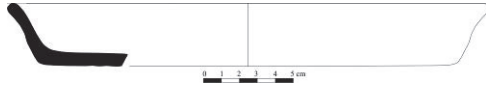

Fig. 73

Fig. 73a

74. Buluntu Yeri: ©17.

Y: 4.0 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, taş.

Kapak tutamağı ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Yuvarlak tutamaktır. Gövde, kubbe şeklindedir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah izler vardır.

Benzer Örnekler: Sparkes – Talcott 1970, Fig. 18. 1962, Pl. 95.1963; Rotroff 2006, 713-716; Heimberg 1982, Pl. 30, 569-570.

M.Ö. 4. yüzyıl – 3. yüzyıl başları.

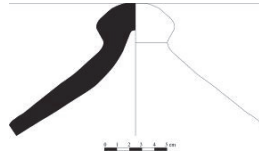

Fig. 74

Fig. 74a

75. Buluntu Yeri: EΦ14.

Y: 2.6 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker.

Kapak tutamağı ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Düz tutamaktır. Gövde, hafif kubbe şeklindedir. Kalın cidarlıdır. Dışında siyah astar izleri vardır.

Benzer Örnekler: Rotroff 2006, Fig. 90. 727.

M.Ö. geç 3. yüzyıl – erken 2. yüzyıl.

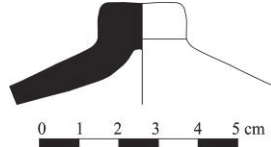

Fig. 75

Fig. 75a

76. Buluntu Yeri: Φ15a.

Y: 4.8 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, gümüş rengi mika.

Kapak tutamağı ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Düz tutamaktır. Gövde, hafif kubbe şeklindedir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah astar izler vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 75 ile aynı.

M.Ö. geç 3. yüzyıl – erken 2. yüzyıl.

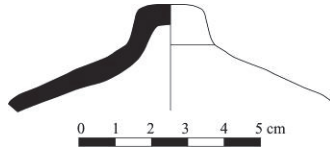

Fig. 76

Fig. 76a

77. Buluntu Yeri: EΦ14.

Y: 2.8 cm. HR: Kötü pişme nedeniyle tespit edilememiştir. KM: kalker, taş.

Kapak tutamağı ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Düz tutamaktır. Gövde, hafif kubbe şeklindedir. Kalın cidarlıdır. İçinde ve dışında siyah astar izler vardır.

Benzer Örnekler: Kat. No: 75 ile aynı.

M.Ö. geç 3. yüzyıl – erken 2. yüzyıl.

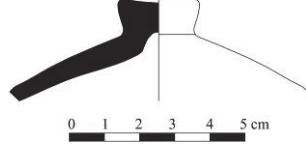

Fig. 77

Fig. 77a

78. Buluntu Yeri: ①17.

AÇ: 14.2 cm. Y: 4.7 cm. HR: 5 YR 6/6 reddish yellow. KM: bol mika, gümüş rengi mika, ince kum ve taş.

Ağız ve gövdesinin az bir bölümü korunmuştur. Dışa çekik ağız kenarlıdır. Kalın cidarlıdır. Gövdesinin üzerinde hava delikleri bulunmaktadır.

Benzer Örnekler: Sparkes – Talcott 1970, Pl. 97, 2017.

M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısı – 6. yüzyıl.

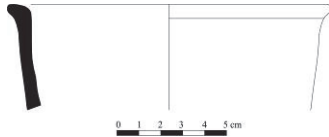

Fig. 78

Fig. 78a

Kaynakça

- Adamsheck 1979 B. Adamsheck, Kenchreai eastern port of Corinth, IV. The pottery, Leiden 1979.
- Anderson-Stajonavić 1992 V. R. Anderson-Stajonović, Stobi. The Hellenistic and Roman pottery, Princeton 1992.
- Berlin 1997 A. M. Berlin, The Plain Wares, şurada: S. C. Herbert (ed.), Tel Anafa II. i: The Hellenistic and Roman pottery, Ann Arbor 1997, 1-211, Pl. 1-94.
- Berlin 1999 A. M. Berlin, Studies in Hellenistic Iliion: The Lower City. Stratified Assemblages and Chronology, Studia Troica 9, 1999, 73-157.
- Brann 1962 E. T. H. Brann, Late Geometric and Protoattic Pottery: Mid 8th to Late 7th Century B.C. [The Athenian Agora VIII], Princeton, NJ, 1962.
- Cankardaş-Şenol – Alkaç 2007 G. Cankardaş-Şenol – E. Alkaç, Amphora Mühürleri: Rhodos, Knidos, Kıbrıs ve Lokal Üretimler (Böl. IV. 6.), şurada: Durugönül 2007, 297-344.
- Chavane 1975 M. J. Chavane, Salamine de Chypre 6: Les Petits Objects, Paris 1975.
- Crowfoot – Crowfoot – Kenyon J. W. Crowfoot – G. M. Crowfoot – M. Kenyon, The Objects from Samaria, Samaria-Sebaste III. Reports of the Work of the joint

- Expedition in 1931–1933 and of the British Expedition in 1935, London 1957.
- Cumont 1926 F. V. M. Cumont, Fouilles de Doura-Europos 1922-1923, Paris 1926.
- Davidson 1952 G. R. Davidson, Corinth XII: The Minor Objects, Princeton 1952.
- Demargne 1958 P. Demargne, Les Piliers funéraires. Fouilles de Xanthos I, Paris 1958.
- Deonna 1938 W. Deonna, Le mobilier délien. Délos XVIII, Paris 1938.
- Durugönül 1999 S. Durugönül, Nagidos Üzerine Düşünceler, Olba II (Özel Sayı), I. Cilt, 1999, 67-78.
- Durugönül 2007 S. Durugönül (ed.), Dağlık Kilikia'da bir antik kent kazısının sonuçları NAGİDOS [Adalya Ek Yayın Dizisi 6], İstanbul 2007.
- Durugönül 2007a S. Durugönül, Mimari (Böl. II), şurada: Durugönül 2007, 9-21.
- Durugönül 2007b S. Durugönül, Heykelcikler (Böl. V), şurada: Durugönül 2007, 345-367.
- Durukan 2007a M. Durukan, Arkaik Dönem Seramikleri (Böl. IV.1), şurada: Durugönül 2007, 43-112.
- Durukan 2007b M. Durukan, Nekropol Alanları (Böl. III), şurada: Durugönül 2007, 23-42.
- Durukan 2007c M. Durukan, Seramikler Işığında Nagidos (Böl. IV. 4), şurada: Durugönül 2007, 228-241.
- Durukan – Alkaç 2007 M. Durukan – E. Alkaç, Klasik Dönem Seramikleri (Böl. IV. 2), şurada: Durugönül 2007, 112-154.
- Durukan – Körsulu 2007 M. Durukan – H. Körsulu, Hellenistik Dönem Seramikleri (Böl. IV. 3), şurada: Durugönül 2007, 155-228.
- Edwards 1975 G. R. Edwards, Corinth VII/III: Corinthian Hellenistic Pottery, Princeton 1975.
- Gassner 1997 V. Gassner, Das Südtor der Tetragonos-Agora. Keramik und Kleinfunde [FiE XIII/1/1], Wien 1997.
- Gilboa 1995 A. Gilboa, The Typology and Chronology of the Iron Age Pottery and The Chronology of Iron Age Assemblages, şurada: E. Stern (ed.), Area A and C. The finds, excavations at Dor, Final Report I B, Jerusalem 1995, 1-49.
- Guz-Zilberstein 1995 B. Guz-Zilberstein, The typology of the Hellenistic coarse ware and selected loci of the Hellenistic and Roman periods, şurada: E. Stern (ed.), Area A and C. The finds, excavations at Dor, Final Raport I B, Jerusalem 1995, 289-433.
- Hayes 1991 J. W. Hayes, Paphos III: The Hellenistic and Roman pottery, Nicosia 1991.
- Heimberg 1982 U. Heimberg, Das Kabirenheiligtum bei Theben III: Die Keramik des Kabirions, Berlin 1982.

- Jones 1950 F. F. Jones, *The Lamps*, H. Goldman (ed.), *Excavations at Gözlkule, Tarsus I*, Princeton 1950, 85-134.
- Kaplan 2007 D. Kaplan, *New Light on the Production of Marble Vessels from Smintheion*, *Anadolu/Anatolia* 32, 2007, 153-159.
- Korkut 2002 T. Korkut, *Steinerne Mörserschalen aus Patara*, *AA* 2002/1, 233-245.
- Körsulu 2006 H. Körsulu, *Nagidos Hellenistik Dönem Seramikleri*, Mersin 2006 (Mersin Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Körsulu 2008 H. Körsulu, *Hellenistik Dönemde Doğu Akdeniz'de Seramik Üretimine Üzerine Yeni Bir Öneri: Nagidos*, *Olba* 16, 2008, 95-108.
- Körsulu 2011 H. Körsulu, *Nagidos Unguentariumları*, *Tüba-Ar* 14, 2011, 69-86.
- Kramer 2004 N. Kramer, *Gindaros: Geschichte und Archäologie einer Siedlung im nordwestlichen Syrien von hellenistischer bis in frühbyzantinische Zeit* [Internationale Archäologie Bd. 41], Rahden 2004.
- Pemberton – Slane – Williams 1989 E. G. Pemberton – K. W. Slane – C. K. Williams, *The Sanctuary of Demeter and Kore: The Greek Pottery, Corinth*, Vol. 18. 1, Princeton 1989.
- Rotroff 2006 S. I. Rotroff, *Hellenistic Pottery, The Plain Wares* [The Athenian Agora XXXIII], Princeton 2006.
- Sparkes – Talcott 1970 B. A. Sparkes – L. Talcott, *Black and Plain Pottery of the 6th, 5th and 4th Centuries B.C.* [The Athenian Agora XII], Princeton 1970.
- Stupperich 1990 R. Stupperich, *Neugefundene Bruchstücke von Marmorplastik in Assos*, şurada: Ü. Serdaroğlu – R. Stupperich – E. Schwertheim (edd.), *Ausgrabungen in Assos 1981-1989* [AMS 2], 1990, 29-34.
- Tekin 2007 O. Tekin, *Sikkeler (Böl. VI)*, şurada: *Durugönül* 2007, 369-390.
- Thompson 1934 H. A. Thompson, *Two centuries of Hellenistic pottery*, *Hesperia* 3, 1934, 311-476.
- Tombul 2006 M. Tombul, *Troas Bölgesi Hellenistik ve Roma Dönemi Taş Kapları*, şurada: T. Takaoğlu (ed.), *Anadolu Arkeolojisine Katkılar: 65. Yaşında Abdullah Yaylalı'ya Armağan*, İstanbul 2006, 254-262.
- Tölle-Kastenbein 1974 R. Tölle-Kastenbein, *Das Kastro Tigani. Die Bauten und Funde griechischer und byzantinischer Zeit* [Samos XIV], Bonn 1974.
- Türkmen 2009 B. Türkmen, *Allianoi'da Bulunan Ezme ve Ögütme Taş Aletleri ile Taş Kaplar*, Edirne 2009 (Trakya Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Voigtländer 1982 W. Voigtländer, *Funde aus der Insula westlich des Buleuterion in Milet*, *IstMitt* 32, 1982, 30-173.
- Wiegand – Schrader 1904 Th. Wiegand – H. Schrader, *Priene: Ergebnisse der Ausgrabungen und Untersuchungen in der Jahren 1895-1898*, Berlin 1904.

Nagidos Arkaik, Klasik ve Hellenistik Dönem Mutfak ve Pişirim Kapları

Özet

Makalenin konusu Nagidos kazılarında ele geçen mutfak ve pişirim kaplarıdır. Bunlar arasında çeşitli tipte pişmiş toprak mortarlar, taş mortarlar ve diğer birkaç kaptan oluşan mutfak kapları ile pişirim testisi ve amphoraları, farklı formlarda chytralar, lopaslar, tagenonlar, bir mangal ve kapakları içeren pişirim kapları tespit edilmiştir. Kaplar, Nagidos Akropolü'nün farklı alanlarındaki Θ17, Θ18, Z30, J25, SUR I, SUR II, EΦ14, Φ15a, Φ16 sektörlerinden ele geçmiştir. Bu sektörler Nagidos mutfak ve pişirim kaplarının tarihlemeleri için önemli bir kriter olmuştur.

Nagidos'ta en erken buluntular, M.Ö. 7. yüzyılın 2. yarısına geri gitmektedir. Arkeolojik buluntular, Nagidos Akropolü'nün M.Ö. 2. yüzyıl ortalarına doğru ise terk edildiğini göstermektedir. Bu süreçte, kentte Arkaik dönemden beri seramik üretiminin olduğu, Hellenistik dönemde ise bunun ivme kazandığı anlaşılmaktadır. Bu çalışma sonucunda, Nagidos'ta Arkaik, Klasik ve Hellenistik dönemlere ait mutfak ve pişirim kapları tespit edilmiştir. Bunların kil renkleri ve içerikleri, kentin ince seramikleriyle paralel özellikler sergilemektedir. Form gruplarının çoğu, antik dünyanın diğer merkezlerinden de bilinen tiplerdir. Bunun yanında özellikle mortarların bazı tiplerinin karşılaştırma örnekleri tespit edilememiştir. Bu veriler Nagidos'ta ince seramiklerle paralel olarak mutfak ve pişirim kaplarının da üretildiğini düşündürmektedir.

Anahtar Sözcükler: Nagidos; Mutfak ve Pişirim Kabı; Arkaik Dönem; Klasik Dönem; Hellenistik Dönem; Mortar; Chytra; Lopas; Tagenon.

Archaic, Classical and Hellenistic Kitchen and Cooking Wares from Nagidos

Abstract

The subject of this article is the kitchen and cooking containers from Nagidos. Amongst the cooking wares, there are the kitchen containers including various mortars, of terracotta and of stone, and several other containers including cooking jugs and amphoras, chytrai of various forms, lopades, tagenon, a brazier and lids. Utensils were recovered from the Θ17, Θ18, Z30, J25, SUR I, SUR II, EΦ14, Φ15a, Φ16 sectors in different areas of the acropolis of Nagidos. These sectors have provided important criteria in the dating of the kitchen and cooking wares of Nagidos.

The earliest remains at Nagidos date from the 2nd half of the 7th century B.C. Archaeological remains indicate that the acropolis of Nagidos was abandoned towards the middle of the 2nd century B.C. In the course of excavations it was understood that there was ceramic production since the Archaic period in Nagidos and ceramic production increased in the Hellenistic period. As a result of this study, the kitchen and cooking containers belonging to the Archaic, Classical and Hellenistic periods have been identified at Nagidos. The clay colour and content shares common features with the city's fine ceramics. Most of the groups of forms are of types familiar from other centres of the ancient world. However, parallels with the form of the mortars could not be found. The data suggest that the kitchen ware and the cooking containers were produced in Nagidos in parallel with the production of Nagidos fine ceramic ware.

Keywords: Nagidos; kitchen and cooking ware; Archaic Period; Classical Period; Hellenistic Period; Mortar; Chytra; Lopas; Tagenon.